

Butlletí

**BISBAT
DE
TERRASSA**

Setembre-October 2019

Butlletí del Bisbat de Terrassa

Núm. 20 (2019) V

31 d'octubre

Redacció i administració:

Bisbat de Terrassa. Mitjans de Comunicació Social
c/ Vinyals 47-49, 08221 Terrassa - Tel. 93 733 71 20; Fax 93 733 70 95
A/e: bisbatdeterrassa@bisbatdeterrassa.org

Església Diocesana

Bisbe diocesà

Decrets

Consulta per al nomenament d'arxiprestos

DECRET 07/19 - Terrassa, 6 de setembre de 2019

Havent de procedir al nomenament d'arxiprestes en els Arxiprestats de Terrassa, Sabadell Centre i Sud, Montcada, Rubí, Granollers, Mollet i Montbui-Puiggraciós i Montseny cal procedir a la consulta prèvia d'acord amb les normes diocesanes;

PEL PRESENT decret disposem el següent:

1. Es procedirà a la consulta prèvia al nomenament d'arxiprestes en els arxiprestats esmentats més amunt dins el termini que finirà el dia 25 d'octubre de 2019.
2. La consulta es farà d'acord amb les normes aprovades pel Sr. Bisbe el dia 29 d'octubre de 2004.
3. S'encarrega a la Secretaria General del Bisbat que organitzi el desenvolupament de la consulta, juntament amb els Vicaris Episcopals i arxiprestes que cessen.
4. Els nous arxiprestes de Terrassa i Montseny seran nomenats per un període que finirà el mes d'octubre de 2021.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Terrassa.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Per manament del Sr. Bisbe

Mn. Carles Cahuana i Bartra
Secretari General i Canceller

Jubilació canònica de Mn. Carles Casademont Oller

DECRET 08/19.- Terrassa a 3 de setembre de 2019

Ateses les circumstàncies personals de Mn. CARLES CASADEMONT OLLER per poder-se acollir a la jubilació canònica,

PEL PRESENT document es concedeix a Mn. CARLES CASADEMONT OLLER el pas a la situació de prevere jubilat, tot renunciant al càrrec de rector de la parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Sabadell.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Terrassa

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Per manament del Sr. Bisbe

Mn. Carles Cahuana i Bartra
Secretari General i Canceller

Comunicacions diocesanes

Recés d'inici de curs del clergat

Terrassa, a 06 de setembre de 2019

A l'atenció dels preveres i diaques de la diòcesi

Benvolguts,

Déu vos guard.

M'adreço a vosaltres en l'inici d'un nou curs a la nostra diòcesi, i en l'aplicació del segon curs del Pla pastoral diocesà, *Una Església a l'encontre*

de la persona. A finals del passat curs us vaig enviar les accions previstes per aquest curs, i que presentarem en el marc de les Jornades Transmet d'enguany (26 i 27 d'octubre) perquè orientin la coordinació de la nostra acció pastoral diocesana.

En el marc d'aquest pla pastoral, un convoco al recés d'inici de curs que tindrà lloc el dilluns dia 7 d'octubre a les 11h. al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès i que serà predicat per Mn. Joan Galtés Pujol, Provicari General de l'Arxidiòcesi de Barcelona.

Tot agraïnt la vostra col·laboració i el vostre treball, rebeu la meva més cordial benedicció.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Homilia

Homilia de Mons. Josep Àngel Saiz en l'ordenació sacerdotal de Mn. Pascal Mwumvaneza i l'ordenació diaconal de Mn. Pedro Martínez. A la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa el diumenge 13 d'octubre de 2019.

Salutacions

Benvolguts germà en l'Episcopat, preveres i diaques de la nostra diòcesi i de les diòcesis germanes; seminaristes, membres de la vida consagrada; fidels provinents de diferents parròquies; especialment benvolguts Pascal i Pedro, i els vostres familiars presents. Als pares i familiars de Mn. Pedro, provinents de Cerdanyola del Vallès. Aussi la mère, la famille et les amis de Mn. Pascal, qui sont venus de Rwanda et d'autres lieux. Ici vous avez votre maison. Ici vous avez votre famille. Soyez les bienvenus. Benvolguts tots, germanes i germans en Crist.

Litúrgia de la Palabra

La Litúrgia de la Paraula ens presenta el relat de la vocació del profeta Jeremies, l'enviament dels 72 deixebles, i la vida de la comunitat cristiana. Jeremies era molt jove quan va rebre la crida del Senyor. Abans del naixement, el Senyor l'havia constituït profeta de les nacions i l'havia consagrat. Va viure

un dels moments més difícils de la història d'Israel i va haver d'anunciar un missatge incòmode, tant per al poble com pels poderosos de la seva època: la caiguda de Jerusalem i l'exili a Babilònia. Això li va comportar no poques enemistats, burles i persecucions. Ell és l'home de la paraula, lliure i coherent, perseguit per la seva fidelitat. Des del moment que el Senyor el consagra com a profeta, és conscient que la paraula que anuncia és la paraula del Senyor, una paraula que omple i compromet la seva vida.

En la lectura de l'Evangeli hem contemplat a Jesús que envia setanta-dos deixebles als llocs on posteriorment aniria ell, perquè preparin l'ambient. És un passatge exclusiu de Sant Lluç, que en el seu evangeli parla de dues missions, la dels 12 i la dels 72. Se subratlla que la missió no està reservada als dotze Apòstols, sinó que s'estén també a altres deixebles.

En efecte, Jesús afirma que "la collita és abundant, però hi ha pocs segadors" (Lc 10, 2). El Senyor no es limita a enviar-los sinó que els dóna també instruccions concretes. En primer lloc, els envia de dos en dos perquè s'ajudin mútuament i donin testimoniatge d'amor fratern i de treball en col·laboració. També els advertirà de les dificultats inherents a la missió: seran "com anyells enmig de llops"; per tant, no ens hem de sorprendre per les dificultats de la missió. La seva metodologia serà itinerant, fonamentada en mitjans pobres des de la desinstal·lació i la gratuïtat: no portaran bossa, ni sarró, ni calçat, ni diners; han de viure confiant en la Providència. Curaran els malalts, com a signe de la misericòrdia de Déu. El missatge essencial que han de transmetre és que el Regne de Déu ha arribat. Els 72 deixebles, afirma el text, van tornar molt contents pels fruits de la missió, i perquè fins i tot els esperits malignes se sotmetien. Jesús respon que s'han d'alegrar més aviat perquè els seus noms estan escrits en cel.

Ens trobem al bell mig del Mes Missioner Extraordinari que el Papa Francesc ha promogut i convocat en complir-se els 100 anys de la Carta Apostòlica *Maximum Illud* que el Papa Benet XV va publicar el 30 de novembre de 1919, que tracta sobre l'evangelització del món, un deure permanent de l'Església. El papa Francesc ha promogut aquest Mes amb la finalitat de revifar la consciència de la *missio ad gentes* i reprendre amb nou ardor l'activitat evangelitzadora de l'Església.

Aquesta activitat evangelitzadora és responsabilitat de tots els batejats, cadascun amb la funció que se li encomana, segons la vocació que ha rebut. L'Església és el Cos Místic de Crist. Ell n'és el Cap, i el cos està format per tots els fidels, en unitat de fe, esperança i amor, corresponsables en la missió i amb una particular predilecció vers els membres que sofreixen,

els més necessitats. Tots els membres estan units entre si en virtut de la seva unió amb Crist, des de la diversitat de funcions i carismes que contribueix al bé de tota l'Església.

La imagen del cuerpo expresa la solidaridad entre los miembros, la necesidad de que cada miembro cumpla su misión específica, la cooperación imprescindible dentro de la unidad del conjunto buscando el bien común. La diversidad de los miembros y la variedad de las funciones no van en perjuicio de la unidad, ni tampoco la unidad anula o difumina la multiplicidad y la variedad de los miembros y de sus funciones.

El Reino de Dios ha llegado a vosotros

El Reino de Dios ha llegado a vosotros. El Reino de Dios ha sido inaugurado por Cristo, y tiene en la Iglesia su comienzo. El Reino pertenece a los que lo acogen con un corazón humilde. Se trata de un cambio en el ser humano, en su interior profundo, con unas consecuencias también exteriores y sociales. Un Reino de gozo, cuya ley es el amor y cuya carta magna son las Bienaventuranzas. Cuando Jesús comienza la predicación del Reino, responde a las inquietudes más profundas del corazón humano de todas las épocas: la búsqueda de la felicidad. Pero Jesús la sitúa donde el hombre menos la podía imaginar: no en el poseer, en las riquezas; ni en el poder, en el dominar; y tampoco ni el triunfar. La felicidad se encuentra en el amor, en la sencillez, en el servicio.

Cristo se hace presente en la vida de todo hombre y se revela como Camino, Verdad y Vida y sacia su sed de felicidad. Ese encuentro transforma la existencia, la compromete y es el comienzo de una relación de amistad con Él. Cristo, además, hace a sus amigos partícipes de la misión que el Padre le ha encomendado. La iniciativa es suya, es él quien llama y elige personalmente, y envía a los elegidos para que den un fruto abundante, desde la unión con él y con los hermanos, con la seguridad que da el saber que Cristo ha vencido al mundo.

Llamada y envío

Queridos Pascal y Pedro: El Reino de Dios ha llegado a vosotros y debéis vivirlo según la vocación que habéis recibido. El Señor os ha llamado en primer lugar a estar con él y posteriormente os envía a predicar. Os envía a anunciar el Evangelio, a ser sus testigos en medio del mundo. No seréis meros repetidores sino transmisores de su palabra, de los misterios del

Reino, de Cristo mismo. Por eso es preciso vivir en amistad, en intimidad con él, en comunión de vida, para poder dar un testimonio creíble. La misión que recibís se realiza a través de un triple ministerio: seréis ministros de la Palabra y ministros de los sacramentos; seréis también llamados a guiar y servir al Pueblo de Dios.

El sacerdote es ministro de la Palabra de Dios, enviado para anunciar el Evangelio del Reino, conduciendo a los creyentes a un conocimiento cada vez más profundo del misterio de Dios. Su obligación principal es anunciar a todos el Evangelio de Cristo. Su misión es enseñar la Palabra de Dios e invitar a todos a la conversión. No predica sus ideas propias, sino que expone la Palabra de Dios y aplica la verdad del Evangelio a las circunstancias concretas de la vida de los fieles. Por eso, debe ser el primero en familiarizarse con la Palabra de tal manera que genere en él un corazón nuevo y una nueva mentalidad. El sacerdote ha de ser el primer oyente de la Palabra y servidor de la Palabra.

Es también ministro de los sacramentos, que acompañan la existencia humana desde el inicio hasta el traspaso. Por el Bautismo introduce a los hombres en el Pueblo de Dios; por el Sacramento de la Penitencia reconcilia a los pecadores con Dios y con la Iglesia; con la Unción alivia a los enfermos; con la celebración de la Eucaristía actualiza el sacrificio redentor de Cristo, reúne a su pueblo y edifica la Iglesia. Para el sacerdote, la Eucaristía es el centro de su ministerio y de su vida espiritual.

Por último, el sacerdote actualiza la autoridad y el servicio de Jesucristo guiando y sirviendo la comunidad eclesial. Se trata de conducir a los fieles para que vivan la caridad y busquen la voluntad de Dios en todos los acontecimientos. De manera especial se entrega a los más pobres y pequeños. Ha de reunir la comunidad como una familia y la tiene que conducir. Este ministerio incluye la coordinación de los diferentes carismas que el Espíritu suscita en la comunidad en orden a la edificación de la Iglesia, tal como escuchábamos en la segunda lectura. Con actitud de servicio, nunca de dominio, dando la vida por las ovejas.

Final

Benvolguts Pascal i Pedro: la collita és abundant, però hi ha pocs segadors. Aneu! No tingueu por, no tinguem por! Perquè Crist ressuscitat fa camí amb nosaltres, sempre, fins a la fi del món. Perquè la força de l'Esperit Sant ens guia i ens sosté en tot moment. Perquè Maria, Mare de Déu de la Salut, ens protegeix i ens consola sempre. Així sia.

Aneu mar endins

Un nou curs comença (1 de setembre de 2019)

Som a punt de començar un nou curs pastoral després de les vacances i d'un merescut descans. Davant nostre s'obre un nou període de vida i activitat pastoral que hem de reprendre amb renovada il·lusió i amb la confiança posada en el Senyor. Som ben conscients de la primacia de la gràcia en la nostra acció evangelitzadora, ja que "si el Senyor no construeix la casa, és inútil l'afany dels constructors; si el Senyor no guarda la ciutat, és inútil que vigilin els guardes" (Sal 127, 1); però de la mateixa manera som conscients que el Senyor demana la nostra col·laboració.

Vull començar aquesta primera carta dominical del mes de setembre recordant que ens trobem en el segon curs d'aplicació de l'actual pla pastoral diocesà 2018-2023: "Una Església a l'encontre de la persona". Les accions que hem de portar a la pràctica en aquest curs 2019-2020 es refereixen, com sempre, al triple ministeri de l'Església, és a dir, als àmbits de la paraula, la celebració i l'acció caritativa i social, i també a la comunió eclesial. La primera consisteix en *Crear un espai de formació permanent per als preveres i també per als diaques amb temes diversos sobre la nova evangelització*. La segona acció pastoral, relacionada també amb la primera, és *Organitzar cursos de formació per a laics per a la distribució de la Sagrada Comunió, i també per a la proclamació de la Paraula i l'animació musical*. La tercera es refereix a l'àmbit de l'acció caritativa i social i és *Crear equips per a la integració dels immigrants i nouvinguts a les parròquies i comunitats i preparar materials adients*. I finalment, per millorar la coordinació pastoral, la quarta acció serà *Optimitzar les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies a través d'una major coordinació diocesana i per a la projecció de l'Església*.

Vull referir-me en particular a l'objectiu de la creació d'equips per a la integració d'immigrants i l'acollida de nouvinguts. Durant el mes de juliol vaig tenir ocasió de reunir-me amb diferents equips arxiprestals de Càritas. Una preocupació que vaig constatar en tots ells era la realitat de les famílies que arriben de diferents llocs del planeta a la recerca d'una vida digna i sobretot actualment, les procedents especialment de Veneçuela. Segons estimacions de l'ONU, s'ha produït un èxode aproximat de quatre milions de persones d'aquest país. Uns són refugiats, i altres fugen de situacions de violència i de pobresa extrema. Com a cristians, estem cridats a donar

una resposta solidària. Les persones més necessitades han de ser sempre la prioritat de les nostres comunitats.

La Doctrina Social de l'Església és clara i contundent, i els Papes ens han orientat a través del seu magisteri. Sant Joan Pau II va assenyalar l'opció preferencial pels pobres com una forma especial de primacia en l'exercici de la caritat cristiana, de la qual dona testimoni tota la tradició de l'Església, i que és responsabilitat de cada cristià i de la comunitat. El papa Benet ens ensenya que «està implícita en la fe cristològica en aquell Déu que s'ha fet pobre per nosaltres, per enriquir-nos amb la seva pobresa» (cf. 2Co 8,9). Finalment, el papa Francesc planteja la inclusió social dels pobres, l'opció pels últims, per aquells que la societat rebutja i arriba a descartar, fins al punt d'afirmar que vol una «Església pobra per als pobres».

Un nou curs comença. Disposem-nos doncs a treballar amb generositat per assolir aquests objectius. Som conscients de la nostra pobresa i petitesa. Som conscients també de la gràcia del Senyor, que no ens faltará en cap moment. Ens encomanem un cop més a Maria, Mare de Misericòrdia, Mare de Déu de la Salut.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

La festa de la Nativitat de Maria (8 de setembre de 2019)

El dia 8 de setembre, festa del Naixement de la Mare de Déu, és conegut popularment a Catalunya com la festa de les “maresdedeus trobades”. En aquest dia és habitual en molts llocs celebrar romeries, aplecs i processons en els santuaris marians i en els pobles on celebren la seva Festa Major.

En els Evangelis canònics no trobem cap dada sobre el naixement de Maria, encara que es conserven diverses tradicions. Unes d'elles ens transmeten que és descendent de David i va néixer a Betlem; segons altres, el seu naixement va tenir lloc a Nazaret. També des del segle V, aproximadament, existia a Jerusalem un santuari marià situat al costat de les restes de la piscina probàtica. Allà, sota l'església romànica construïda pels croats, es troben les restes d'una basílica bizantina i unes criptes excavades a la

roca que, segons la tradició, podien haver format part d'una vivenda que s'ha considerat com la casa on va néixer la Mare de Déu.

La celebració de la festa de la Nativitat de la Mare de Déu és coneguda i celebrada a les comunitats cristianes d'Orient des del segle VI. Va ser fixada el 8 de setembre, dia amb el qual s'inicia l'any litúrgic bizantí, el qual es clou amb la festa de la Dormició de la Mare de Déu, en el mes d'agost. A Occident va ser introduïda cap al segle VII. A Roma es celebrava amb una peregrinació a la Basílica de Santa Maria la Major que culminava amb la Santa Missa. Actualment, és la festa patronal de moltíssims santuaris.

Sant Andreu de Creta (+ 740), en una coneguda homilia sobre la festa de la Nativitat de Maria, reflexiona sobre el sentit i el contingut més profund d'aquesta festa. El marc general és el disegni diví de salvació de la humanitat, en el qual la Mare de Déu queda vinculada al misteri de Crist, posant tota la seva persona i la seva vida en relació absoluta a Crist, en particular a la seva encarnació: «Aquí hi ha el cim més alt dels beneficis que ens fa Crist, aquí hi ha la manifestació del misteri, l'anihilament de la naturalesa; aquí hi ha Déu i l'home i la deificació de l'home assumit. Però tanmateix calgué que hi hagués una certa introducció, per on arribés a nosaltres el gran do de la salvació: una introducció de l'adveniment esplèndid i claríssim de Déu a nosaltres. I això és la celebració d'avui, exordi de la qual és el naixement de la Mare de Déu, i la conclusió i el terme són la unió providencial del Verb amb la carn. Perquè ara la Verge neix, és alletada, és configurada i convertida en Mare de Déu, rei de tots els segles».

Un aspecte molt important d'aquesta festa és la invitació que ens fa a l'alegria, perquè Déu Nostre Senyor, amb el naixement de Maria, proporciona al món la garantia que la salvació és ja imminent, perquè el naixement de Maria prepara l'encarnació i naixement de Jesús. «quan va arribar la plenitud dels temps, Déu envià el seu Fill, nascut de dona, nascut sota la Llei, perquè rescatés els que vivíem sota la Llei, i rebéssim la condició de fills» (Ga 4, 4- 5). Déu escull Maria, concebuda sense pecat original, que neix en el silenci i la discreció, que esdevé l'esperança per al món perquè d'ella naixerà Jesucrist.

Avui és, doncs, un dia apropiat per fer memòria de la història de la salvació i contemplar el lloc que ocupa Maria en el pla salvífic de Déu. Conscients de la nostra pobresa i petitesa, ens posem sota la seva intercessió de Mare en el nou curs que acabem de començar. Ella és l'estrella lluminosa que ens guia i acompanya, el model de peregrinació de la fe, la causa de la nostra alegria per superar les dificultats i tristeses, en ella trobem la

força per viure amb coherència la nostra vocació de fills de Déu, així com també la font de la veritable salut.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Camí d'Assís i de Bolonya (15 de setembre de 2019)

El nostre pelegrinatge diocesà d'adults s'encamina enguany cap a Assís i Bolonya, llocs on es troben les tombes de dos grans sants de la història de l'Església: sant Francesc d'Assís i sant Domènec de Guzman. Avui en aquesta carta dominical us convido a recordar, encara que sigui breument, alguns trets dels ordes mendicants. dels que ells són dos grans exemples.

L'època medieval va començar amb un període de transició, ja que s'estava forjant un nou temps, innovador i ple d'idealismes. En el seu primer període viu un moment de florida amb els carolingis, per entrar després en un període més fosc en el segle X. En el segon període, l'espiritualitat es recupera fins a aconseguir el seu cim al segle XIII.

Els àmbits econòmics, socials, polítics i culturals d'Europa experimenten un conjunt de canvis profunds en els segles XII i XIII que incideixen en l'àmbit religiós i propicien una «nova espiritualitat». La teologia neix com a ciència en el segle XIII com a elaboració racional i sistemàtica sobre els continguts de la revelació. Els continguts no canvien, però sí la metodologia. La teologia espiritual s'obre pas en aquest context intel·lectual i religiós.

D'altra banda, el sistema feudal es va enfonsant. Les ciutats coneixen un període de gran prosperitat i apareixen una nova economia, una nova cultura i una nova mentalitat. La cultura s'estén i apareixen les primeres universitats. La teologia ja no serà l'única ciència, sinó que haurà de conviure amb la filosofia i amb el dret. Simultàniament sorgeixen moviments anomenats «pauperístics» com a protesta contra l'enriquiment de l'Església i dels nous burgesos. En aquest clima i en aquest marc trobem també el naixement de noves formes de vida religiosa: els canonges regulars i, sobretot, els ordes mendicants.

Els ordes mendicants van néixer, doncs, en aquest context del segle XIII. Les seves característiques principals són la pobresa individual i col·lecti-

va, l'activitat apostòlica, la fraternitat i, finalment, la combinació entre la itinerància i l'estabilitat. Els franciscans van assumir la vida pobra com un ideal en si mateix, com un fi, mentre que els dominics la van considerar com un mitjà per a l'apostolat. Els mercedaris i els trinitaris es dediquen a la redempció de captius, i els carmelites centren la seva vida en la contemplació. Tots ells neixen per a l'activitat apostòlica, per servir al poble com predicadors i catequistes, per ajudar al poble en la seva formació i en les seves necessitats espirituals. Funden convents en els pobles i ciutats i vetllen la preparació cultural adequada per al seu ministeri.

Els nous ordes es caracteritzen també per un profund sentit de fraternitat. El convent està obert a totes les classes socials; els germans són conscients que són una organització d'iguals, on la coresponsabilitat i la solidaritat formen part de les virtuts fonamentals; tots ells cerquen la voluntat de Déu i entenen la fraternitat com a do de Déu. Els combinen l'estabilitat i l'experiència comunitària amb la itinerància exigida per la seva activitat pastoral, tot seguint el model de la comunitat fraterna que es va constituir al voltant dels Apòstols. En definitiva, ells són síntesi de les experiències anteriors, és a dir, del monacat clàssic, dels clergues regulars i dels laics predicadors itinerants. La varietat dels ordes mendicants va facilitar la seva implantació en ciutats i també en els petits nuclis rurals al llarg de tota Europa.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Francesc d'Assís i Domènec de Guzmán (22 de setembre de 2019)

Us saludo des de Bolonya (Itàlia) on prego per vosaltres. Aquesta nit emprendrem el viatge de retorn a casa. En la nostra peregrinació diocesana hem viscut dos moments particularment significatius: la celebració de la Santa Missa d'avui, a la basílica de sant Domènec, a Bolonya, al costat de la seva tomba; i divendres passat, la celebració vora la tomba de sant Francesc d'Assís a la basílica que duu el seu nom. Han estat uns moments de pregària especial per la nostra diòcesi al començament del nou curs. Recordem avui alguns trets de la vida d'aquests dos grans sants.

Sant Francesc d'Assís (1182-1226) va viure una joventut despreocupada, conreant els ideals cavallerescos del seu temps. Als vint anys participà en una campanya militar i va ser fet presoner. Es va posar malalt, fou alliberat, i en tornar a Assís va començar un procés de conversió espiritual que el portà a un canvi radical del seu estil de vida. En aquesta època té lloc l'episodi del missatge de Crist crucificat a 'església de Sant Damià, que li diu: "Ves, Francesc, i repara la meva Església que està en ruïnes". Més endavant renuncià a la seva herència paterna. El 1208 es va sentir cridat a viure pobrament i dedicar-se a la predicació. El seu ideal: ser com Jesús, contemplar el Crist, estimar-lo intensament, imitar les seves virtuts.

En ell destaca la centralitat de Crist i l'amor a l'Església. Se sent cridat a viure en la pobresa i a dedicar-se a la predicació, seguint d'aquesta manera Jesucrist pobre i crucificat. Es caracteritza també per un gran amor i fidelitat a l'Església. No renova l'Església sense el Papa o contra ell, sinó només en comunió amb ell. En sant Francesc s'harmonitzen l'Església fonamentada en la successió del Apòstols i el nou carisma que l'Esperit Sant suscita en aquell moment per a renovar-la. En la vivència d'aquesta unitat es desenvoluparà la veritable renovació. L'amor a l'Eucaristia i a la Paraula de Déu també seran una constant en la seva vida; el sentit de la fraternitat universal i l'amor a la creació són característics de l'espiritualitat franciscana, així com la vivència de la perfecta alegria.

Sant Domènec de Guzmán (1170-1221) nasqué a Caleruega (Burgos) i va morir a Bolonya. Fou canonge d'Osma i va acompanyar el seu bisbe al nord d'Europa i es va adonar de dos grans desafiaments als quals l'Església havia de fer front: l'existència de pobles sense evangelitzar i els mals causats per l'heretgia dels càtars. D'acord amb el papa Inocenci III, es dedicà a la predicació de la veritat, acompanyant la predicació de l'Evangelí amb l'exemple d'una vida pobra i austera. La seva espiritualitat és eminentment apostòlica i es porta a la pràctica a través de formes noves com la vida mendicant en pobresa, que permetia una disponibilitat més gran per a l'estudi i la predicació itinerant i al mateix temps oferia un testimoni concret i visible.

Ell cerca la perfecció desenvolupant tots els mitjans de la seva vocació: la centralitat de l'Eucaristia, el valor de la confessió i del rés de l'ofici diví; la preocupació per la veritat de la fe i per la salvació de les persones; el lliurament generós a l'Església i al servei del Sant Pare. Posa un nou accent en l'amor a la veritat, que se cerca sobretot amb el contacte assidu amb la Sagrada Escripura, i també un nou ardor en el treball per a la salvació del próisme. En sant Domènec, la vida apostòlica va íntimament unida a la vida

contemplativa. Considerava indispensables per a la missió evangelitzadora la vida en comú en la pobresa i l'estudi. La vida comunitària ajuda a l'estudi i a l'oració, i facilita també el despreniment dels béns d'aquest món. Veu l'estudi en funció de l'apostolat, com a preparació per a l'apostolat.

Sant Francesc d'Assís i sant Domènec de Guzmán varen ser dòcils a l'acció de l'Esperit Sant, varen col·laborar generosament perquè la gràcia que havien rebut de Déu fructifiqués de manera abundant, i d'aquesta forma varen donar una resposta eficaç als reptes que l'Església i la societat del seu temps plantejaven. Que la seva intercessió ens ajudi a nosaltres a fer el mateix a la nostra vida i a la diòcesi.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

No es tracta només de migrants (29 de setembre de 2019)

Avui celebrem la Jornada Mundial del Migrador i del Refugiat, i el Papa Francesc ens ha obsequiat amb un missatge contundent. Em referiré avui de manera especial a la seva crida a considerar el problema des d'una visió global, a la responsabilitat de tots en la construcció del Regne de Déu aquí a la terra, i a no deixar-nos parilitzar per la por o bé excusar-nos en aquesta por: "El problema no és el fet de tenir dubtes i tenir por. El problema és quan aquests dubtes i aquestes pors condicionen la nostra manera de pensar i d'actuar fins al punt de convertir-nos en éssers intolerants, tancats i potser, sense que ens n'adonem, fins i tot racistes. I així la por ens priva del desig i de la capacitat de l'encontre amb l'altre, amb aquell que és diferent; ens priva d'una oportunitat d'encontre amb el Senyor".

La por pot parilitzar la possible reacció solidària davant de la persona necessitada. És el que, de fet, els passa al sacerdot i al leuista en la coneguda paràbola del Bon Samarità. Aturar-se al costat d'aquell home malferit comportava assumir un risc important; no saben què els pot passar i tampoc se senten capaços de controlar la situació davant dels imprevistos. La sortida més fàcil i més ràpida era, doncs, passar de llarg. La por és un instint comú a tots els éssers humans del que ningú està al marge. La conducta de la persona humana i les seves actituds davant la vida estan condicionades en una gran mesura per les pors i recels que

brollen del seu interior. En gairebé totes les motivacions hi ha a sota alguna mena de temor que frena i condiciona els seus actes.

En relació amb el compromís solidari podem distingir tres tipus de temors: En primer lloc, la por a la incomprensió dels qui ens envolten; en segon lloc, la por a la pròpia fragilitat; per últim, la por a aprofundir en la vida de fe que ens pot portar a un compromís més gran. El fet d'ajudar els altres pot portar problemes a la família mateix, que potser no entendrà una solidaritat que considera excessiva, pel que suposa de dedicació de temps i de recursos envers altres persones. En aquestes ocasions pot produir temors la pressió dels qui no volen canvis estructurals ni canvis en els sistemes polítics o econòmics, i aquestes pressions poden venir de particulars, de "lobbys" de poder o d'administracions.

Un altre temor és la por d'un mateix, a la pròpia debilitat, a la pròpia incompetència. Aquesta és una dificultat interna. Quan vivim instal·lats en uns costums fixes, en unes rutines invariables, és lògic que els canvis ens espantin, que les novetats ens desconcertin. Hi ha persones que s'arronsen, que es bloquegen fins i tot en els canvis petits, que tenen por d'assumir qualsevol mena de responsabilitat, qualsevol mena de decisió per petita que sigui. També existeix un temor a descobrir els nostres límits, a no estar a l'altura de les circumstàncies, i encara més quan ens toca viure contracorrent.

Per últim, hi ha la por a l'encontre amb el germà, i en definitiva, a l'encontre amb Crist, que pot revolucionar la vida i portar-nos a un compromís més gran. L'encontre amb Crist omple l'existència de plenitud i d'alegria, per una banda, però al mateix temps comporta certes renúncies per a ser més solidari amb el germà. Ja no es tracta de la col·laboració econòmica en situacions d'emergència o de les aportacions habituals a través d'una subscripció, o el temps que entreguem a través de diferents voluntariats. Es tracta de la resposta a allò que Déu ens demani i que el germà ho necessiti.

Diu el papa Francesc: "No es tracta només de migrants: es tracta de no excloure ningú". I, en definitiva, Jesús ens diu: "Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi" (Mt 25,40).

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Treballs decents amb sous dignes (6 d'octubre de 2019)

La Jornada Internacional pel Treball Decent que se celebra cada any el dia 7 d'octubre està promoguda per les Nacions Unides mitjançant l'Organització Internacional del Treball (que enguany compleix 100 anys) i per la Federació Internacional de Sindicats. Es tracta d'una data que avui té entre nosaltres la màxima actualitat. Malauradament constatem que la superació de la crisi econòmica que assenyalen les grans xifres de les estadístiques econòmiques encara no ha arribat a molta gent i encara molt menys a les persones que fan les feines més senzilles i menys valorades de la nostra societat. Són moltes les persones joves, i també altres no tan joves, que per tal de treballar es veuen abocades a acceptar uns sous molt baixos que no els hi permeten viure amb dignitat i, ni tan sols, formar una família i tenir fills.

Segons el VIII Informe FOESSA, la sortida de la gran recessió ens ha dividit a la societat en tres grans blocs. La societat estancada (prop del 20%), que ja es trobava d'aquesta manera abans de la crisi i que continua igual. La societat insegura (prop del 30%), que quan mira a l'anterior es veu a prop però diferent. I per fi, la societat supèrbia (prop del 50%), la qual consumeix, dirigeix i és propietària del seu destí i, a més, condiona el dels altres.

Tot i la reducció progressiva de la desocupació, es generen treballadors pobres i exclosos, i es limiten les possibilitats d'integració de molts col·lectius. Es pot dir que "la precarietat laboral s'ha convertit ja en una manera de vida de forma estructural en la nostra societat". Les dades aportades per la Fundació en relació a l'exclusió relacionada amb l'ocupació són colpidores:

- El 14% de les persones que treballen es troben en exclusió social.
- Un de cada tres contractes temporals dura menys de set dies.
- El 15,1% de les llars pateix inestabilitat laboral greu.
- Encara que s'ha aconseguit reduir l'exclusió per l'ocupació en un 42%, una de cada quatre persones actives del conjunt de la població es troben en situació d'exclusió de l'ocupació.
- El 20% de les persones en llars amb almenys una persona a l'atur no ha realitzat cap formació ocupacional en el darrer any.

Avui la nostra societat necessita recuperar urgentment el seu sentit comunitari i fraternal i enfortir el paper destacat que correspon a la política exercida amb honestedat i transparència. També cal reconèixer que la nostra realitat laboral es va transformant i que cal treballar en vistes a la creació de noves oportunitats que permetin assegurar la reducció de la jornada laboral, l'eliminació de les hores extraordinàries i una millor conciliació entre la família i el treball.

En aquests temps tan complicats per a molta gent, el sector de l'atenció a les persones dependents reclama molta més dedicació. S'ha de reconèixer la seva gran importància a nivell humà i s'hi han de destinar més recursos, tant personals com materials. El progressiu envelliment de la població demana solucions. Les empreses cooperatives poden tenir un paper destacat en aquest sector, conjuntament amb l'acció complementària del voluntariat, com és el cas exemplar de Càritas.

Treballs decents amb sous dignes, vet ací unes reivindicacions molt justes i molt d'acord amb l'Evangelí i que la Doctrina Social de l'Església promou. La paràbola dels treballadors llogats per treballar la vinya, la del bon samarità i tantes altres, fa més de dos mil anys que ens ensenyen el camí de l'amor. Demanem al Pare del cel que ens ajudi a tots plegats a saber buscar i trobar nous camins que ens portin a una societat amb una major solidaritat i amb una real fraternitat.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Batejats i enviats (1) (13 d'octubre de 2019)

Escric aquesta carta dominical en arribar del santuari de la Mare de Déu de Lourdes, després de participar en la 167ª peregrinació de l'Hospitalitat de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa. El matí del diumenge he presidit la Missa Internacional a la Basílica de Sant Pius X i, entre els nombrosos concelebrants de diferents continents, al meu costat s'hi trobaven dos bisbes africans, un de Burkina Faso i un altre de Nigèria. Comento aquest detall perquè estem celebrant un aniversari que hi està molt relacionat. El Papa Benet XV va publicar el 30 de novembre de 1919 la Carta Apostòlica *Maximum Illud*, que tracta sobre l'evangelització del món, un deure permanent de l'Església. En complir-se els 100 anys, el

Papa Francesc ha promogut i convocat el mes d'octubre de 2019 com a Mes Missioner Extraordinari, amb la finalitat de revifar la consciència de la missió *ad gentes* i reprendre amb nou ardor l'activitat evangelitzadora de l'Església.

La publicació de Benet XV va tenir lloc unes setmanes després de l'acabament de la Primera Guerra Mundial, en plena decepció col·lectiva com a conseqüència de la tragèdia de la guerra. D'altra banda, havia arribat el moment de distingir i separar l'evangelització del colonialisme. D'aquí la importància d'aquella carta, que tractava sobre l'atenció dels missioners, la necessitat d'impulsar novament la missió, la recerca de nous col·laboradors, i la promoció i formació del clergat nadiu, i que donava més protagonisme a les esglésies locals. Això va fer que en uns 20 anys es consagressin els primers bisbes nadius i l'evangelització comencés a passar a les religioses, religiosos i sacerdots nadius. Benet XV va donar un gran impuls a la *missio ad gentes*, desvetllant la consciència del compromís missioner, especialment entre els sacerdots.

Tot això respon al manament missioner de Jesús: "Aneu per tot el món i proclameu l'evangeli a tota criatura" (Mc 16,15). Complir aquest manament del Senyor no és quelcom secundari per a l'Església; és una tasca ineludible, perquè l'Església és missionera per ella mateixa. Els quatre evangelistes recullen el mandat missioner, amb elements comuns i a la vegada amb accents característics. Hi ha dos elements presents en els quatre evangelis: en primer lloc la dimensió universal de la tasca encomanada: "tots els pobles" (Mt 28,19). En segon lloc, la seguretat que en aquesta tasca no estaran sols sinó que rebran la força i els mitjans per a desenvolupar la seva missió. El fonament és la presència de l'Esperit Sant, i la presència de Crist ressuscitat enmig d'ells cada dia fins a la fi del món. Per tant, la missió dels deixebles és col·laborar amb la de Crist i no es fonamenta en les capacitats humanes sinó en el poder del Senyor ressuscitat present en la seva Església.

L'evangelista sant Joan fa un pas més en relacionar directament la missió que Jesús confia als seus deixebles amb la que ell mateix ha rebut del Pare: "Com el Pare m'ha enviat, també us envio jo" (Jn 20,21). També en la pregària sacerdotal després del Sant Sopar Jesús, adreçant-se al Pare, dirà: "Així com m'heu enviat al món, jo també els he enviat al món" (Jn 17,18). El sentit missioner de l'evangeli de Joan està expressat al capítol 17: la vida eterna consisteix en que els deixebles participin de la comunió que hi ha entre el Pare i el Fill i d'aquesta manera el món arribi al coneixement de la veritat i a la fe. L'evangelista Joan subratlla que és més

important el ser que no pas el fer o actuar. És condició imprescindible viure la unitat amb Déu i amb els germans per a poder ser creïbles en la missió.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Batejats i enviats (2) (20 d'octubre de 2019)

Avui celebrem la Jornada del DOMUND de 2019. El lema escollit pel Papa Francesc és: “Batejats i enviats: l'Església de Crist en missió en el món”. Ens recorda que el baptisme és un do que ens incorpora a Crist i, al mateix temps, és una vocació que ens crida a ser missioners, a col·laborar activament en la missió. És veritat que avui aquesta missió es porta a terme amb formes noves, segons les necessitats del moment present. L'Esperit Sant continua suscitant nous carismes perquè l'Església segueixi complint aquest manament missioner. Els dons de la fe i de l'amor de Déu els hem rebut de forma gratuïta, i els hem de compartir de manera gratuïta. Déu vol que tots els éssers humans se salvin i arribin al coneixement de la veritat, i l'experiència del seu amor misericordiós, per mitjà de l'Església.

Gràcies al baptisme iniciem una nova vida a imatge i semblança de Déu, som alliberats del pecat i regenerats com a fills de Déu, som incorporats a l'Església i participem de la seva missió. En el baptisme, doncs, s'acompleix la promesa de ser fills en el Fill, fills de Déu i fills de l'Església. Els membres de l'Església són impulsats a continuar la missió a través de la caritat, i amb ella estimen Déu i desitgen participar, amb tots els homes, del goig immens de la vida de fills de Déu. A aquesta vida nova hi són destinats i cridats tots els homes i dones per formar un sol poble.

Aquí i ara el Senyor ens continua enviant a cadascú de nosaltres, i aquest és el principal servei que l'Església pot fer a cada persona i a tota la humanitat en el temps present. Vivim un temps en el que l'ésser humà està assolint unes conquestes científiques i tècniques que ens produeixen vertigen, però, al mateix temps, cada vegada li costa més trobar el sentit últim de la vida i arribar a viure com una família. La missió és responsabilitat de tota l'Església, de tots els seus membres. Tota l'Església i cada Església local ha de viure la sol·licitud missionera, cada membre segons la seva funció i segons els carismes rebuts.

El Papa sant Joan Pau II va distingir tres situacions d'evangelització. En primer lloc, la missió *ad gentes* amb els no cristians, és a dir, pobles, grups humans, contextos socioculturals on Crist i el seu Evangeli no són coneguts, o hi falten comunitats cristianes que puguin encarnar la fe en el propi ambient i anunciar-la a d'altres grups. En segon lloc, l'acció pastoral de l'Església on hi ha comunitats cristianes amb estructures eclesials adequades i sòlides, amb fe i vida, que irradien el testimoni de l'Evangeli i senten seu el compromís de la missió universal. En tercer lloc, la nova evangelització amb els batejats no creients. Es tracta d'una situació intermèdia, especialment en els països d'antiga cristiandat, on grups sencers de batejats han perdut els sentit de la fe i fins i tot no es reconeixen com a membres de l'Església i menen una existència allunyada de Crist i del seu Evangeli.

Batejats i enviats: l'Església de Crist en missió en el món. Davant aquest repte que ens presenta el Papa avui vull convidar a tres coses: un agraïment de tot cor als nostres missioners: sacerdots, religiosos i famílies en missió. Una crida a tots els batejats, perquè revifin la seva dimensió i la seva consciència missionera. Una pregària a Maria, la Mare, que va viure i va participar amb tota intensitat de la missió del seu Fill des del moment de l'Encarnació, i que ens consola i acompanya en la missió de l'Església.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Al capvespre de la vida (27 d'octubre de 2019)

S'apropa el mes de novembre i el seu inici està marcat per la celebració de dues jornades molt significatives, la solemnitat de Tots Sants i la commemoració dels Fidels Difunts. Ens ajuden a contemplar i aprofundir en el misteri de la comunió dels sants, a recordar la vocació universal a la santedat i a elevar la nostra pregària pels fidels difunts a la llum de la paraula de Déu i amb l'esperança que un dia ens reunirem amb ells a la casa del Pare i fruïrem per sempre de la pau i l'amor.

¿Quin sentit te avui dia la celebració de tots els sants? Es tracta de contemplar l'exemple de la seva vida i revifar en nosaltres el desig de respondre a la crida a la perfecció que també hem rebut, i de col·laborar des de la nostra petitesa a la reforma de l'Església i del món. Aquesta és la vocació de tots

que no està reservada a uns quants privilegiats, sinó que és universal. I ¿com s'arriba a la santedat, quin és el mètode, el camí? Certament, no cal fruir d'un carisma extraordinari, ni posseir qualitats excepcionals, ni dur a terme proeses de gran heroïcitat. L'essencial és estimar Déu i els altres, donar la vida com el gra de blat que mor a ell mateix i fructifica en una espiga plena de nous grans. El principal és omplir la vida d'amor, de senzillesa, de servei, de pau, viure l'esperit i la lletra de les Benaurances.

Les celebracions d'aquests dies són també una invitació a reflexionar sobre la vida, sobre el seu sentit i sobre la seva fi. Una característica del nostre temps és l'obsessió per l'eterna joventut i el desig irrefrenable d'allargar l'existència. Però per més mitjans i tècniques que es descobreixin amb la finalitat de prolongar la vida humana, per força arribarà un moment que la nostra etapa aquí a la terra tocarà a la seva fi. No hauríem de preocupar-nos tant per afegir anys a la vida, sinó per afegir vida als anys. I ¿en què consisteix aquesta vida que hem d'afegir als anys? Aquesta vida, en definitiva és la vida eterna, és el coneixement de l'únic Déu veritable i de Jesucrist (cf. Jn 17,3), és la vida que ja comencem aquí a la terra quan obrim el cor al misteri de Déu, quan acollim i vivim el misteri pasqual.

Tot ésser humà cerca la felicitat a la seva manera i pels camins que considera més convenients. En el fons, està cercant Déu, perquè només en Déu pot saciar la seva set de transcendència, només en Ell pot trobar la veritat, el bé, la felicitat i el repòs que anhela el seu cor. El Concili Vaticà II ho assenyala amb claredat: "La raó més alta de la dignitat humana consisteix en la vocació de l'home a la comunió amb Déu. Des del naixement l'home és invitat al diàleg amb Déu: no existeix sinó perquè, creat per Déu per amor, és conservat sempre per amor, i no viu plenament segons la veritat si no reconeix lliurement aquest amor i es dona al seu creador" (GS 19,1). D'aquest amor i d'aquesta veritat en serem examinats el capvespre de la vida.

Tal com ens ho recorda sant Agustí el nostre pas pel món no és un fi en ell mateix, és més aviat un trànsit efímer abans d'arribar al veritable destí: la ciutat celestial. El temps viscut es va restant de la vida, que va minvant poc a poc. Per això, des de l'instant en que comencem a existir en aquest cos mortal, ja mai més deixem de tendir cap a la mort, cap al traspàs a la vida definitiva. Mentrestant no perdem el costum de visitar els llocs on reposen els nostres familiars i amics difunts. Que no falti una oració pel seu repòs etern i pel repòs etern d'aquells difunts dels que potser ningú se'n recorda.

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Activitats del Sr. Bisbe

Setembre

- 2 Inici de curs de la Fundació d'Escoles Diocesanes i Parroquials a l'Escola Mare de Déu de Montserrat de Rubí.
- 3 Entrega de nomenaments a la Cúria Diocesana.
- 4 Visites programades
- 5 Visites programades.

Missa de Santa Teresa de Calcuta i dinar amb els usuaris del Menjador Social al convent de les Missioneres de la Caritat de Sabadell.
- 6 Consell de Govern.
- 7 Reunió a Madrid del Comitè Executiu del Moviment de Cursets de Cristiandad.
- 8 Missa de festa patronal a la parròquia de Santa Maria de Rubí.
- 9 Visites programades.
- 12 Missa, processó i inauguració de l'Adoració Perpètua a la parròquia de Sant Pere de Terrassa.
- 13 Visites programades.
- 14 Missa al Centre Borja en la Trobada Diocesana de Catequistes.

Missa a la Catedral amb motiu de l'Inici del "Curso Rociero" de la Federació d'Entitats Culturals Andalusos en Catalunya (FECAC).
- 16 Visites programades.
- 17 Reunió a Barcelona amb els rectors i formadors de seminaris de Catalunya i Balears.

Reunió a Barcelona amb els delegats de pastoral vocacional de Catalunya i Balears.

18 Visites programades

19-22 Peregrinació Diocesana d'Adults a Assís i Bolonya.

24 Missa de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de la Província Eclesiàstica, a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona.

25 Visites programades.

26-30 Peregrinació de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la Província Eclesiàstica de Barcelona al Santuari de Lourdes.

Octubre

1 Visites programades.

Missa al Seminari Diocesà de Sant Joan Baptista a Valldoreix en la Inauguració del curs 2019-2020 del Seminari Major i el Seminari Menor.

2 Missa en la inauguració del curs de l'Ateneu Sant Pacià.

2-3 Reunió a Barcelona dels Bisbes de la Tarraconense.

4 Consell de Govern.

Missa a la Catedral amb motiu de l'inici del *Mes Missioner Extraordinari* convocat pel papa Francesc a tota l'Església.

5 Missa a la Catedral amb motiu del Centenari de la presència de les Franciscanes Missioneres de la Nativitat de Nostra Senyora (Darderes) a la ciutat de Terrassa.

6 Missa a la parròquia de Sant Pere de Rubí amb motiu dels 50 anys de la Romeria de la Virgen de Luna en Catalunya.

Primeres Vespres solemnes al monestir de Sant Domènec de Sant Cugat del Vallès amb motiu d la festa de la Mare de Déu del Roser i del *Mes Missioner Extraordinari*.

7 Recés d'inici de curs als preveres i diaques al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès.

- 8 Visites programades.
- 9 Missa i inauguració de les noves dependències al *Campus de Sant Cugat* de la Universitat Internacional de Catalunya.
- 10 Visites programades.
Reunió del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics.
- 11 Sessió del Col·legi de Consultors.
- 12 Missa a la Catedral amb motiu de la Festa de la Mare de Déu del Pilar amb participació del Centre Aragonès de Terrassa.
Ofrena floral a la Mare de Déu del Pilar del Centre Aragonès de Terrassa a la Plaça Vella de Terrassa.
- 13 Ordenació, a la Catedral, d'un diaca i d'un prevere.
- 15 Presideix les "XXX Jornadas de capellanes y delegados de Pastoral Penitenciaria" de la CEE la Madrid.
- 17 Visites programades.
- 18 Visites programades.
- 19 I Trobada de Germandats i Confraries de la Diòcesi al Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.
Escola de Pregària per a joves al Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.
- 20 Missa en l'inici de ministeri de Mn. Joan Làzaro com a rector de la parròquia de la Sagrada Família de Terrassa.
- 21 Visites programades.
Reunió amb els consiliaris i responsables dels moviments Recessos d'Emmaús i Effetà.
- 23 Reunió del Consell Diocesà de Caritas.
- 24 Visites programades.
Inauguració a Rubí del Centenari de l'Escola Mare de Déu de Montserrat de Rubí.

25 Visites programades.

26-27 VIII Jornades Transmet! a Sant Cugat del Vallès i Terrassa.

28 Formació dels preveres joves.

Jornada d'Economia del Vallès Oriental a la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

29 Visites programades.

Jornada d'Economia del Vallès Occidental a la parròquia de Sant Pere d'Octavià de Sant Cugat del Vallès.

30 Reunió amb els arxiprestes de la diòcesi.

Secretaria General i Cancelleria

Ordenacions de prevere i diaca

El diumenge dia 13 d'octubre de 2019, a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa, a les 6 de la tarda, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa, conferí el Sagrat Orde del Presbiterat a:

Mn.Pascal Mwumvaneza

El diumenge dia 13 d'octubre de 2019, a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa, a les 6 de la tarda, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa, conferí el Sagrat Orde del Diaconat a:

Pedro Martínez Duran

Nomenaments

Nomenaments parroquials:

Mn. Manuel Amado, rector de les parròquies de Sant Joaquim i de Santa Maria de Martorelles.

Mn. Jaume Casas, rector de les parròquies de Santa Maria del Prat, Sant Esteve del Coll de Llinars del Vallès i Sant Andreu de Vallgorguina.

Mn. Joan Ferrero, rector de la parròquia de Santa Engràcia de Montcada i Reixac i adscrit a la parròquia de Sant Pere de Reixach.

Mn. Joan Làzaro, rector de la parròquia de la Sagrada Família de Terrassa.

Mn. Joan Josep Recasens, rector de la parròquia de de Sant Antoni de Pàdua de Sabadell

Mn. Alejandro Cantero, administrador parroquial de Sant Pere de Vilamajor, Sant Julià d'Alfou i Sant Antoni de Vilamajor.

Mn. Miguel Ángel Jaimes, administrador parroquial de Sant Cristòfol de Terrassa.

Mn. Joaquim Meseguer, administrador parroquial de Santa Maria de Rubí.

Mn. Carles Milà, administrador parroquial de Sant Pau i Sant Llorenç de Terrassa.

Mn. Pascal Mwunvaneza, vicari de les parròquies de la Mare de Déu del Roser de Cerdanyola del Vallès i de la Santa Creu de Bellaterra, i adscrit de les parròquies de Sant Joan de Campins, Sant Martí de Mosqueroles, Sant Esteve de la Costa del Montseny i Sant Julià del Montseny.

Mn. Damian Orlando Rivero CORC, vicari de la parròquia del Sagrat Cor de Sabadell.

Mn. Agustín Villalba Bellido, adscrit a la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

Mn. Miguel Ángel Chavira, adscrit a la parròquia de Santa Maria de Montcada i Reixach.

Mn. Pedro Martínez, diaca adscrit a tenor del que disposa el cànon 517,2 del Codi de Dret Canònic de la parròquia de Santa Maria de Montcada i Reixach.

Nomenaments no parroquials:

Sra. Roser Àlvarez, Delegada Episcopal d'Escoles Diocesanes i Parroquials.

Mn. Manuel Amado, sotsdelegat de la Delegació Episcopal de Pastoral de la Salut.

Mn. Miquel Planas, arxipreste de Terrassa.

Mn. Josep M. Cot, arxipreste de Sabadell Centre Sud.

Mn. Marcos Aceituno, arxipreste de Montcada.

Mn. Joaquim Meseguer, arxipreste de Rubí.

P. Rodolf Puigdollers SchP, arxipreste de Granollers.

Mn. David Abadias, arxipreste de Mollet.

Mn Xavier Blanco, arxipreste de Montbui- Puiggraciós.

Mn. Jordi Peña, arxipreste de Montseny.

Mn Pedro Martínez, col·laborador en el servei religiós de l'hospital Mútua de Terrassa.

Vida diocesana

Crònica del Consell Pastoral Diocesà

Crònica de la sisena sessió (25 de maig de 2019)

El dissabte dia 25 de maig de 2019 a la Cúria Diocesana de Terrassa, es va reunir el Consell Pastoral Diocesà sota la presidència de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa. La sessió va començar a les 10 del matí i va acabar a 3/4 de 2 del migdia.

1.- Pregària d'Hora Menor

2.- Salutació del Sr. Bisbe

El senyor bisbe dona la benvinguda als assistents a aquest C.P.D. i presenta el treball de la sessió d'avui. El treball d'avui es centrarà especialment en el Directori de Pastoral Exequiral que presentarà Mn. Joan Carles Montserrat. Farem la revisió de les accions per el curs 2018/2019 del Pla Pastoral Diocesà i finalment en les informacions es parlarà de la possibilitat d'una casa sacerdotal.

3.- Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de la sessió anterior

4.- Directori Diocesà de Pastoral Exequiral

Mn. Joan Carles Montserrat fa una introducció del Directori de Pastoral Exequiral.

Destaca que la mort és un moment de la fragilitat de la persona. Cal estar atents a aquest moment que representa una situació nova pels familiars dels difunts. Cal acollir-los en el dol.

Els tanatoris son un lloc neutre, bastant secularitzat, però les parròquies encara són referència notable en les defuncions. Ha de ser un punt de retrobament i d'acolliment, de tal manera que les persones que viuen la mort d'algun familiar, amic, company o veí se sentin consolats per l'Església.

Tota persona té dret a rebre les exèquies: celebració de la Paraula i de l'Eucaristia quan es demana. L'Església té el deure de donar-ho. Per això

és important fer les celebracions adaptant-se a la família amb certa flexibilitat, però que l'adaptació tingui en tot moment contingut cristià.

El Directori proposa que a les parròquies hi hagi grup de pastoral exequial encarregat de rebre la família, estar a l'aguait de si algú necessita els darrers auxilis, ajudar a preparar la celebració: triar lectura, cants i orientar sobre la intervenció dels familiars quan vulguin parlar al final de la celebració.

És important que els diaques i els sacerdots no es desentenguin d'aquesta pastoral perquè és un moment que venen moltes persones amb el cor obert i capacitat de recepció.

El lloc indicat per la celebració de les exèquies és el temple parroquial. És el lloc on el difunt ha celebrat la fe durant la seva vida. Són també freqüents les celebracions a la capella del tanatori. En aquest cas és igualment important mantenir el contacte amb els familiars i amics del difunt. Evitar celebrar en capelles personals.

Les incineracions són cada vegada més freqüents. Des de l'any 1963 la Santa Seu permet les exèquies abans de la cremació.

Procurar posar-se d'acord amb el tanatori per tal que no imposi els seus horaris i només miri pel seu interès. Facilitar les relacions.

5.- Punts de reflexió sobre el Directori de Pastoral Exequial

Tres preguntes ajuden a fer una reflexió compartida per tots els membres del Consell.

1.- Quins aspectes positius, de forma general, podem remarcar que s'estan fent bé i hauríem de consolidar en el nostre àmbit diocesà?

- Ajudar els sacerdots a la celebració de les exèquies. Que les homilies no tinguin un nivell massa elevat o el contrari, massa simple. Recordar que és una ocasió privilegiada per arribar a les persones. Hi ha sacerdots que tenen facilitat per connectar amb els assistents a la celebració, tant si són creients com no creients, amb homilies que fan pensar i mouen consciències.

- Els tanatoris, generalment, són molt freds. Per això és important que el sacerdot s'acosti a la família per poder dir o no dir segons quines coses del difunt. Potser seria útil tenir un guió que orienti i personalitzi.

- S'han obert diversos tanatoris. Normalment es designa un prevere responsable. En tot cas és important que si és un equip de preveres tingui

una organitzada coordinació. Sempre però, donar llibertat a les famílies que porten un prevere conegut o familiar.

- És important pactar amb el tanatori horaris, música, i organització general. Recordar que des del tanatori informin als familiars que s'adrecin a la parròquia per la missa exequial quan aquesta no s'ha celebrat al tanatori.

- És important no fer diferències entre persones i famílies. És també important que no es perdi la relació que s'ha establert amb la família.

- És responsabilitat dels laics donar referències del difunt i de la seva família al mossèn per tal que pugui tenir una millor relació.

2.- Quins punts o aspectes penseu que han de millorar o s'ha d'insistir més per millorar la pastoral exequial al nostre bisbat?

- Que el sacerdot o el diaca no estigui sol. Potser designar un petit equip que ajudi el sacerdot i l'informi sobre el difunt i la seva família.

- Relació tanatori-parròquia. Que des del tanatori es consideri que l'aportació de la celebració cristiana dóna un punt de qualitat que agraeix l'usuari.

- Orientar les paraules que volen dir els familiars al final de les celebracions. Igualment amb les músiques.

- La gent busca respostes. Procurar trobar les paraules adequades de manera que es pugui transmetre molt en poques paraules.

- Valorar la persona. Que no sigui un pur tràmit.

- Acompanyar la família en el tanatori. Fer pregària de vespres o semblant, a la vigília de l'enterrament. Si és possible acompanyar a la família fins el cementiri i fer una petita pregària.

3.- Quins altres suggeriments o aspectes proposeu que hauríem d'incloure en el nostre directori de pastoral exequial?

- Treballar el tema del dol. Segons com sigui la mort (accident, malaltia llarga, persona jove...) el dol és diferent.

- Suggerir que al Seminari es tracti el dol.

- Quan el funeral es fa en diumenge o en un dia separat de l'enterrament, cal estar atent a la família i a les persones que assisteixen i que moltes vegades són persones allunyades de l'Església. Pot ser ocasió del primer anunci. És important que les paraules tinguin sentit i arribin a tothom.

6.- Revisió de les accions per el curs 2018-2019 del Pla Pastoral Diocesà

- Oferir temes d'actualitat per la reflexió: eutanàsia, pederàstia, immatriculacions, material del primer anunci. Crear una web amb material evangelitzador.
- Seria bo que a cada arxiprestat hi hagués una persona o grup de referència que vetlli perquè a cada parròquia es faci pastoral de la salut. A Sabadell s'ha fet alguna acció en aquest sentit.
- Actualment es fa formació per els preveres durant cinc anys després de la seva ordenació. A l'estiu es fa una sortida amb el bisbe. A molts arxiprestats els preveres es reuneixen per ajudar-se. La missa crismal és el moment diocesà de trobada sacerdotal.
- S'informa de la possibilitat d'una residència per sacerdots ancians. Actualment van a la residència de St. Josep Oriol de Barcelona. Amb tot la viabilitat econòmica dificulta la possibilitat d'aquest projecte.

7.- Informacions diverses

Informen de les seves activitats: Càritas, Comunitats religioses de Terrassa, Pelegrinatge d'estiu a Assís, Jornades Transmet, Delegació d'Apostolat Seglar

8.- Comiat

El Sr. Bisbe agreix a tots els assistents la feina feta en aquesta sessió. Ens recorda que el nostra programa és l'Evangelí i que som peregrins que fem camí. Acabem el curs i ens desitja un bon estiu.

S'acaba la sessió a les 13,45h després d'una breu pregària.

Crònica diocesana

Inici de curs de les escoles diocesanes i parroquials

El dilluns 2 de setembre Mons. Saiz Meneses va presidir l'inici de curs de les escoles diocesanes i parroquials. L'acte tingué lloc al Casal Popular de Rubí, seguit d'un dinar de germanor a l'escola Mare de Déu de Montserrat, que celebra el centenari de la seva fundació. El lema pastoral d'enguany és: "Instruments de la teva pau" i el treballaran les escoles de Rubí, Terrassa, Sabadell, Cerdanyola del Vallès i La Garriga.

Entrega de nomenaments

El dimarts dia 3 de setembre, a les 12, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses presidí l'acte d'entrega de nomenaments als nous rectors, administradors parroquials, adscrits, delegats episcopals i sotsdelegats. L'acte començà amb la pregària de sexta a la capella i es va cloure amb les paraules del Sr. Bisbe i el cant de l'himne a la Mare de Déu de la Salut.

Inici de l'Adoració Perpètua

El dijous 12 de setembre a les 19.30h. Mons. Saiz Meneses presidí a la parròquia de Sant Pere la celebració de l'Eucaristia en l'inici de l'Adoració Perpètua a Terrassa. La Missa es va celebrar al recinte de les esglésies. En acabar la Missa es feu la processó amb el Santíssim Sagrament per la Plaça de Mossèn Homs fins a l'església de Sant Pere. Finalment, el Sr. Bisbe traslladà el Santíssim a la seva capella on quedà exposat solemnement i on serà adorat pels fidels dia i nit.

Jornada de Diocesana de Catequistes

El dissabte 14 de setembre al matí va tenir lloc al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès la Jornada Diocesana de Catequistes. Mn. Joan Àguila, Director del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), pronuncià la conferència: "La catequesi, una casa amb les portes obertes". Al migdia. Mons Saiz Meneses presidí la Missa.

Peregrinació diocesana a Assís i Bolonya

Del 19 al 22 de setembre Mons. Saiz Meneses presidí la Peregrinació Diocesana a Assís i Bolonya, visitant els llocs relacionats amb sant Francesc d'Assís i Sant Domènec de Guzmán. El dijous 19 i el dissabte 21 de setembre es va visitar la ciutat de Florència celebrant-hi l'Eucaristia en el Baptisteri de la Catedral i l'església de Santa Maria Novella. El divendres 20 es visità la ciutat d'Assís i es celebrà la Missa a la Basílica de Sant Francesc. Finalment el diumenge 22 es visità Bolònia i se celebrà l'Eucaristia a la Basílica de Sant Domènec de Guzman.

Peregrinació a Lourdes

Del 26 al 30 de setembre Mons. Josep Àngel Saiz Meneses va presidir la Peregrinació al santuari de Lourdes de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la Província Eclesiàstica (bisbats de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat).

Inici de curs en el Seminari de Terrassa

El dimarts 1 d'octubre Mons. Saiz Meneses presidí la Missa d'inici de curs al Seminari de Terrassa, acompanyat per l'equip de formadors, rectors de les parròquies dels seminaristes, familiars i amics. Enguany han entrat sis seminaristes nous procedents de Terrassa, Matadepera, Sabadell, Vall-doreix i Sant Cugat del Vallès.

Recés d'inici de curs

El dilluns 7 d'octubre Mn. Joan Galtés, Provicari general de l'Arxidiòcesi de Barcelona, va predicar al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès el recés d'inici de curs per al clergat de la diòcesi.

Trobada diocesana de confraries i germanats

El dissabte 19 d'octubre, amb motiu de la solemnitat de la Mare de Déu de la Salut, patrona de la diòcesi, el Santuari de la Salut a Sabadell acollí

la primera trobada diocesana de confraries i germandats de Terrassa. Es constituí el Consell diocesà de germandats, varen escoltar la conferència del Sr. Bisbe sobre la vida cristiana. Al migdia Mons. Saiz Meneses presidí la Missa de la Solemnitat.

Primera Escola de Pregària per a joves en aquest curs

El dissabte 19 d'octubre, amb motiu de la solemnitat de la Mare de Déu de la Salut, el santuari acollí la primera Escola de Pregària per a Joves en aquest curs. Centenars de joves s'aplegaren amb el Sr. Bisbe per pregar el Senyor de la mà de Maria.

VIII Jornades Transmet

Els dies 26 i 27 d'octubre la diòcesi de Terrassa organitzà per vuitè curs consecutiu les Jornades Transmet! de formació per a preveres, diaques, religiosos i laics. El lema d'enguany ha estat: "La missió de l'Església avui. El primer anunci per a la Nova Evangelització". El dissabte 26, en el Centre Borja de Sant Cugat del Vallès, tingué lloc la conferència sobre "El primer anunci" feta per Mons. Alfonso Carrasco Rouco, Bisbe de Lugo i President de la Subcomissió d'Universitats de la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats de la Conferència Episcopal; va seguir la presentació de les accions d'aquest curs del Pla Pastoral Diocesà així com la presentació de testimonis concrets sobre experiències de primer anunci que ja es realitzen a diverses parròquies, grups i moviments de la diòcesi. El diumenge 27 d'octubre tingué lloc la trobada diocesana d'infants a la Plaça Vella de Terrassa i seguidament la Missa de cloenda presidida pel Sr. Bisbe a la Catedral.

Reunió amb els arxiprestes

El dimecres 30 d'octubre el Sr. Bisbe va presidir la primera reunió del curs amb els deu arxiprestes de la diòcesi. Va fer l'entrega de nomenaments als nous arxiprestes i reflexionà amb ells sobre la missió de l'arxiprest segons el Directori de l'arxiprestat de la Tarraconense. També es van presentar i treballar les accions del Pla Pastoral Diocesà per aquest curs 2019-2020 i es feu una reflexió final sobre el moment social i polític que es viu i la seva implicació a les comunitats parroquials.

Delegacions

Delegació de Catequesi

Terrassa, a 14 setembre 2019

A tots els agents de la catequesi a la diòcesi

Et volem dir algunes coses. Volem escoltar totes les que tens per dir-nos. És per això que el nostre Bisbe, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses i tot l'Equip Diocesà per la Catequesi d'infants, adolescents i joves us esperem a la propera JORNADA DIOCESANA DE CATEQUISTES que es farà el proper dissabte, 14 de setembre, al Centre Borja de St. Cugat del Vallès.

Aquell dia volem fer-vos la presentació dels objectius del curs i del lema per aquest any pastoral que tot just iniciem: **“la catequesi, una casa amb les portes obertes”**. Quines portes hem d'obrir? aquella que ens possibilitin aprofundir més i més en JESÚS, EL SENYOR i en el seu EVANGELI: la de la imaginació i la creativitat, la que ens ajudi a conèixer més i millor el nostre entorn, la de les noves tecnologies, la que ens animi i encoratgi al treball en equip (parroquial, arxiprestal...), etc.

És entre tots que les anirem obrint, no caldrà fer-ho tot de cop, ni totes alhora. Cadascú al seu ritme, respectant les distintes realitats amb llurs trets diferencials.

Per tot just iniciar el camí, a la Jornada, ens hi acompanyarà **Mn. Joan Àguila**, prevere de l'Arquebisbat de Tarragona, catequeta i, des del curs passat, **Director del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes**.

També, aquell matí, tindrem un moment per presentar les sessions de formació per a catequistes que des de la Delegació s'ofereixen per tota la diòcesi i que enguany seran coordinades per Mn. Francesc Jordana i Mn. Oriol Gil amb l'Equip de la Delegació.

Finalment, tot celebrant l'Eucaristia que ens presidirà el nostre Bisbe, rebrem de l'Església, per mans del nostre pastor diocesà, la MISSIÓ i l'ENVIAMENT que ens ha de fer encara més conscients de la responsabilitat que se'ns confia.

Ja des d'ara demanem la intercessió de Santa Maria, la nostra Bona Mare. A les seves mans posem tota l'acció catequètica de la nostra església diocesana i li preguem que ens posi a tots, infants, adolescents i joves, famílies, catequistes, diaques, preveres i religiosos, a tots, al costat del seu Fill. Duguem, tothom, el nou curs a la nostra pregària personal i comunitària.

Confiem, doncs, poder-nos veure i saludar aquell dia. Per qualsevol aclariment o informació que desitgeu us podeu adreçar a la mateixa Delegació responnent aquest e-mail, o bé trucant al 650513832 demanant per la Delegació de Catequesi. Us podeu inscriure a la Jornada, si no ho heu fet ja, clikant i seguint aquest link:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSegnUMojl5hVLSQZGRA23R-d5AjGMBwQYy0GpdWDYQcGEUK5zw/viewform>

Jornada diocesana de catequistes - 14 setembre 2019

Centre Borja

La catequesi, una casa amb les portes obertes.

HORARI DE LA TROBADA

- 09:30 - 09:45 acollida
- 09:45 - 10:00 presentació de la Trobada i Pregària (res hora menor)
- 10:00 - 11:00 ponència (Mn. Joan Àguila)
- 11:00 - 11:20 descans
- 11:20 - 12:15 treball per grups (arxiprestats)
- 12:30 - 13:00 conclusions
- presentació dels "dissabtes de formació per a catequistes"
- 13:00 - 13:45 Eucaristia d'enviament

Delegació de Pastoral de la Salut

Terrassa 22 de setembre 2019

Benvolgut Mossèn

Des de la Delegació Episcopal de la Pastoral de la Salut us recordem la necessitat de fer difusió del dret a ser atesos i acollits pel Servei Religios hospitalari sempre que ingressem en un hospital i/o centre socio-sanitari

(i també a les residències) ja que és una situació amb molta necessitat d'acompanyament humà i espiritual, del malalt i sovint també de la seva família.

És important que, quan tingueu notícia de l'ingrés dels vostres feligresos, a part que els pugueu visitar personalment, ho comuniqueu al mossèn responsable del Servei Religios per a una millor coordinació.

Si teniu qualsevol dubte o suggerència ho podeu fer arribar al correu: josep.massegu@gmail.com

Cordialment

Josep Masegú
Delegat Episcopal de Pastoral de la Salut

Santa Seu

Sant Pare

CARTA APOSTÓLICA
EN FORMA DE «MOTU PROPRIO»

DEL SANTO PADRE
FRANCISCO

APERUIT ILLIS

CON LA QUE SE INSTITUYE EL DOMINGO
DE LA PALABRA DE DIOS

1. «Les abrió el entendimiento para comprender las Escrituras» (*Lc 24,45*). Es uno de los últimos gestos realizados por el Señor resucitado, antes de su Ascensión. Se les aparece a los discípulos mientras están reunidos, parte el pan con ellos y abre sus mentes para comprender la Sagrada Escritura. A aquellos hombres asustados y decepcionados les revela el sentido del misterio pascual: que según el plan eterno del Padre, Jesús tenía que sufrir y resucitar de entre los muertos para conceder la conversión y el perdón de los pecados (cf. *Lc 24,26.46-47*); y promete el Espíritu Santo que les dará la fuerza para ser testigos de este misterio de salvación (cf. *Lc 24,49*).

La relación entre el Resucitado, la comunidad de creyentes y la Sagrada Escritura es intensamente vital para nuestra identidad. Si el Señor no nos introduce es imposible comprender en profundidad la Sagrada Escritura, pero lo contrario también es cierto: sin la Sagrada Escritura, los acontecimientos de la misión de Jesús y de su Iglesia en el mundo permanecen indescifrables. San Jerónimo escribió con verdad: «La ignorancia de las Escrituras es ignorancia de Cristo» (*In Is.*, Prólogo: *PL 24,17*).

2. Tras la conclusión del *Jubileo extraordinario de la misericordia*, pedí que se pensara en «un domingo completamente dedicado a la Palabra de Dios, para comprender la riqueza inagotable que proviene de ese diálogo constante de Dios con su pueblo» (Carta ap. *Misericordia et misera*, 7). Dedicar concretamente un domingo del Año litúrgico a la Palabra de Dios

nos permite, sobre todo, hacer que la Iglesia reviva el gesto del Resucitado que abre también para nosotros el tesoro de su Palabra para que podamos anunciar por todo el mundo esta riqueza inagotable. En este sentido, me vienen a la memoria las enseñanzas de san Efrén: «¿Quién es capaz, Señor, de penetrar con su mente una sola de tus frases? Como el sediento que bebe de la fuente, mucho más es lo que dejamos que lo que tomamos. Porque la palabra del Señor presenta muy diversos aspectos, según la diversa capacidad de los que la estudian. El Señor pintó con multiplicidad de colores su palabra, para que todo el que la estudie pueda ver en ella lo que más le plazca. Escondió en su palabra variedad de tesoros, para que cada uno de nosotros pudiera enriquecerse en cualquiera de los puntos en que concentrar su reflexión» (*Comentarios sobre el Diatésaron*, 1,18).

Por tanto, con esta Carta tengo la intención de responder a las numerosas peticiones que me han llegado del pueblo de Dios, para que en toda la Iglesia se pueda celebrar con un mismo propósito el *Domingo de la Palabra de Dios*. Ahora se ha convertido en una práctica común vivir momentos en los que la comunidad cristiana se centra en el gran valor que la Palabra de Dios ocupa en su existencia cotidiana. En las diferentes Iglesias locales hay una gran cantidad de iniciativas que hacen cada vez más accesible la Sagrada Escritura a los creyentes, para que se sientan agradecidos por un don tan grande, con el compromiso de vivirlo cada día y la responsabilidad de testimoniarlo con coherencia.

El Concilio Ecuménico Vaticano II dio un gran impulso al redescubrimiento de la Palabra de Dios con la Constitución dogmática *Dei Verbum*. En aquellas páginas, que siempre merecen ser meditadas y vividas, emerge claramente la naturaleza de la Sagrada Escritura, su transmisión de generación en generación (cap. II), su inspiración divina (cap. III) que abarca el Antiguo y el Nuevo Testamento (capítulos IV y V) y su importancia para la vida de la Iglesia (cap. VI). Para aumentar esa enseñanza, Benedicto XVI convocó en el año 2008 una Asamblea del Sínodo de los Obispos sobre el tema “La Palabra de Dios en la vida y misión de la Iglesia”, publicando a continuación la Exhortación apostólica *Verbum Domini*, que constituye una enseñanza fundamental para nuestras comunidades[1]. En este Documento en particular se profundiza el carácter performativo de la Palabra de Dios, especialmente cuando su carácter específicamente sacramental emerge en la acción litúrgica[2].

Por tanto, es bueno que nunca falte en la vida de nuestro pueblo esta relación decisiva con la Palabra viva que el Señor nunca se cansa de dirigir a su Esposa, para que pueda crecer en el amor y en el testimonio de fe.

3. Así pues, establezco que el III Domingo del Tiempo Ordinario esté dedicado a la celebración, reflexión y divulgación de la Palabra de Dios. Este *Domingo de la Palabra de Dios* se colocará en un momento oportuno de ese periodo del año, en el que estamos invitados a fortalecer los lazos con los judíos y a rezar por la unidad de los cristianos. No se trata de una mera coincidencia temporal: celebrar el *Domingo de la Palabra de Dios* expresa un valor ecuménico, porque la Sagrada Escritura indica a los que se ponen en actitud de escucha el camino a seguir para llegar a una auténtica y sólida unidad.

Las comunidades encontrarán el modo de vivir este *Domingo* como un día solemne. En cualquier caso, será importante que en la celebración eucarística se entronice el texto sagrado, a fin de hacer evidente a la asamblea el valor normativo que tiene la Palabra de Dios. En este domingo, de manera especial, será útil destacar su proclamación y adaptar la homilía para poner de relieve el servicio que se hace a la Palabra del Señor. En este domingo, los obispos podrán celebrar el rito del Lectorado o confiar un ministerio similar para recordar la importancia de la proclamación de la Palabra de Dios en la liturgia. En efecto, es fundamental que no falte ningún esfuerzo para que algunos fieles se preparen con una formación adecuada a ser verdaderos anunciadores de la Palabra, como sucede de manera ya habitual para los acólitos o los ministros extraordinarios de la Comunión. Asimismo, los párrocos podrán encontrar el modo de entregar la Biblia, o uno de sus libros, a toda la asamblea, para resaltar la importancia de seguir en la vida diaria la lectura, la profundización y la oración con la Sagrada Escritura, con una particular consideración a la *lectio divina*.

4. El regreso del pueblo de Israel a su patria, después del exilio en Babilonia, estuvo marcado de manera significativa por la lectura del libro de la Ley. La Biblia nos ofrece una descripción conmovedora de ese momento en el libro de Nehemías. El pueblo estaba reunido en Jerusalén en la plaza de la Puerta del Agua, escuchando la Ley. Aquel pueblo había sido dispersado con la deportación, pero ahora se encuentra reunido alrededor de la Sagrada Escritura como si fuera «un solo hombre» (Ne 8,1). Cuando se leía el libro sagrado, el pueblo «escuchaba con atención» (Ne 8,3), sabiendo que podían encontrar en aquellas palabras el significado de los acontecimientos vividos. La reacción al anuncio de aquellas palabras fue la emoción y las lágrimas: «[Los levitas] leyeron el libro de la ley de Dios con claridad y explicando su sentido, de modo que entendieran la lectura. Entonces el gobernador Nehemías, el sacerdote y escriba Esdras, y los levitas que instruían al pueblo dijeron a toda la asamblea: “Este día está consagrado al Señor, vuestro Dios. No estéis tristes ni lloréis” (y es que

todo el pueblo lloraba al escuchar las palabras de la ley). [...] “¡No os pongáis tristes; el gozo del Señor es vuestra fuerza!”» (Ne 8,8-10).

Estas palabras contienen una gran enseñanza. La Biblia no puede ser sólo patrimonio de algunos, y mucho menos una colección de libros para unos pocos privilegiados. Pertenece, en primer lugar, al pueblo convocado para escucharla y reconocerse en esa Palabra. A menudo se dan tendencias que intentan monopolizar el texto sagrado relegándolo a ciertos círculos o grupos escogidos. No puede ser así. La Biblia es el libro del pueblo del Señor que al escucharlo pasa de la dispersión y la división a la unidad. La Palabra de Dios une a los creyentes y los convierte en un solo pueblo.

5. En esta unidad, generada con la escucha, los Pastores son los primeros que tienen la gran responsabilidad de explicar y permitir que todos entiendan la Sagrada Escritura. Puesto que es el libro del pueblo, los que tienen la vocación de ser ministros de la Palabra deben sentir con fuerza la necesidad de hacerla accesible a su comunidad.

La homilía, en particular, tiene una función muy peculiar, porque posee «un carácter cuasi sacramental» (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 142). Ayudar a profundizar en la Palabra de Dios, con un lenguaje sencillo y adecuado para el que escucha, le permite al sacerdote mostrar también la «belleza de las imágenes que el Señor utilizaba para estimular a la práctica del bien» (*ibíd.*). Esta es una oportunidad pastoral que hay que aprovechar.

De hecho, para muchos de nuestros fieles esta es la única oportunidad que tienen para captar la belleza de la Palabra de Dios y verla relacionada con su vida cotidiana. Por lo tanto, es necesario dedicar el tiempo apropiado para la preparación de la homilía. No se puede improvisar el comentario de las lecturas sagradas. A los predicadores se nos pide más bien el esfuerzo de no alargarnos desmedidamente con homilías pedantes o temas extraños. Cuando uno se detiene a meditar y rezar sobre el texto sagrado, entonces se puede hablar con el corazón para alcanzar los corazones de las personas que escuchan, expresando lo esencial con vistas a que se comprenda y dé fruto. Que nunca nos cansemos de dedicar tiempo y oración a la Sagrada Escritura, para que sea acogida «no como palabra humana, sino, cual es en verdad, como Palabra de Dios» (1 Ts 2,13).

Es bueno que también los catequistas, por el ministerio que realizan de ayudar a crecer en la fe, sientan la urgencia de renovarse a través de la familiaridad y el estudio de la Sagrada Escritura, para favorecer un verdadero diálogo entre quienes los escuchan y la Palabra de Dios.

6. Antes de reunirse con los discípulos, que estaban encerrados en casa, y de abrirles el entendimiento para comprender las Escrituras (cf. *Lc 24,44-45*), el Resucitado se aparece a dos de ellos en el camino que lleva de Jerusalén a Emaús (cf. *Lc 24,13-35*). La narración del evangelista Lucas indica que es el mismo día de la Resurrección, es decir el domingo. Aquellos dos discípulos discuten sobre los últimos acontecimientos de la pasión y muerte de Jesús. Su camino está marcado por la tristeza y la desilusión a causa del trágico final de Jesús. Esperaban que Él fuera el Mesías libertador, y se encuentran ante el escándalo del Crucificado. Con discreción, el mismo Resucitado se acerca y camina con los discípulos, pero ellos no lo reconocen (cf. v. 16). A lo largo del camino, el Señor los interroga, dándose cuenta de que no han comprendido el sentido de su pasión y su muerte; los llama «necios y torpes» (v. 25) y «comenzando por Moisés y siguiendo por todos los profetas, les explicó lo que se refería a Él en todas las Escrituras» (v. 27). Cristo es el primer exegeta. No sólo las Escrituras antiguas anticiparon lo que Él iba a realizar, sino que Él mismo quiso ser fiel a esa Palabra para evidenciar la única historia de salvación que alcanza su plenitud en Cristo.

7. La Biblia, por tanto, en cuanto Sagrada Escritura, habla de Cristo y lo anuncia como el que debe soportar los sufrimientos para entrar en la gloria (cf. v. 26). No sólo una parte, sino toda la Escritura habla de Él. Su muerte y resurrección son indescifrables sin ella. Por esto una de las confesiones de fe más antiguas pone de relieve que Cristo «murió por nuestros pecados según las Escrituras; y que fue sepultado y que resucitó al tercer día, según las Escrituras; y que se apareció a Cefas» (*1 Co 15,3-5*). Puesto que las Escrituras hablan de Cristo, nos ayudan a creer que su muerte y resurrección no pertenecen a la mitología, sino a la historia y se encuentran en el centro de la fe de sus discípulos.

Es profundo el vínculo entre la Sagrada Escritura y la fe de los creyentes. Porque la fe proviene de la escucha y la escucha está centrada en la palabra de Cristo (cf. *Rm 10,17*), la invitación que surge es la urgencia y la importancia que los creyentes tienen que dar a la escucha de la Palabra del Señor tanto en la acción litúrgica como en la oración y la reflexión personal.

8. El “viaje” del Resucitado con los discípulos de Emaús concluye con la cena. El misterioso Viandante acepta la insistente petición que le dirigen aquellos dos: «Quédate con nosotros, porque atardece y el día va de caída» (*Lc 24,29*). Se sientan a la mesa, Jesús toma el pan, pronuncia la bendición, lo parte y se lo ofrece a ellos. En ese momento sus ojos se abren y lo reconocen (cf. v. 31).

Esta escena nos hace comprender el inseparable vínculo entre la Sagrada Escritura y la Eucaristía. El Concilio Vaticano II nos enseña: «la Iglesia ha venerado siempre la Sagrada Escritura, como lo ha hecho con el Cuerpo de Cristo, pues, sobre todo en la sagrada liturgia, nunca ha cesado de tomar y repartir a sus fieles el pan de vida que ofrece la mesa de la Palabra de Dios y del Cuerpo de Cristo» (Const. dogm. *Dei Verbum*, 21).

El contacto frecuente con la Sagrada Escritura y la celebración de la Eucaristía hace posible el reconocimiento entre las personas que se pertenecen. Como cristianos somos un solo pueblo que camina en la historia, fortalecido por la presencia del Señor en medio de nosotros que nos habla y nos nutre. El día dedicado a la Biblia no ha de ser “una vez al año”, sino una vez para todo el año, porque nos urge la necesidad de tener familiaridad e intimidad con la Sagrada Escritura y con el Resucitado, que no cesa de partir la Palabra y el Pan en la comunidad de los creyentes. Para esto necesitamos entablar un constante trato de familiaridad con la Sagrada Escritura, si no el corazón queda frío y los ojos permanecen cerrados, afectados como estamos por innumerables formas de ceguera.

La Sagrada Escritura y los Sacramentos no se pueden separar. Cuando los Sacramentos son introducidos e iluminados por la Palabra, se manifiestan más claramente como la meta de un camino en el que Cristo mismo abre la mente y el corazón al reconocimiento de su acción salvadora. Es necesario, en este contexto, no olvidar la enseñanza del libro del Apocalipsis, cuando dice que el Señor está a la puerta y llama. Si alguno escucha su voz y le abre, Él entra para cenar juntos (cf. 3,20). Jesucristo llama a nuestra puerta a través de la Sagrada Escritura; si escuchamos y abrimos la puerta de la mente y del corazón, entonces entra en nuestra vida y se queda con nosotros.

9. En la Segunda Carta a Timoteo, que constituye de algún modo su testamento espiritual, san Pablo recomienda a su fiel colaborador que lea constantemente la Sagrada Escritura. El Apóstol está convencido de que «toda Escritura es inspirada por Dios es también útil para enseñar, para argüir, para corregir, para educar» (3,16). Esta recomendación de Pablo a Timoteo constituye una base sobre la que la Constitución conciliar *Dei Verbum* trata el gran tema de la inspiración de la Sagrada Escritura, un fundamento del que emergen en particular la *finalidad salvífica*, la *dimensión espiritual* y el *principio de la encarnación* de la Sagrada Escritura.

Al evocar sobre todo la recomendación de Pablo a Timoteo, la *Dei Verbum* subraya que «los libros de la Escritura enseñan firmemente, con

fidelidad y sin error, la verdad que Dios quiso consignar en las sagradas letras para nuestra salvación» (n. 11). Puesto que las mismas instruyen en vista a la salvación por la fe en Cristo (cf. *2 Tm 3,15*), las verdades contenidas en ellas sirven para nuestra salvación. La Biblia no es una colección de libros de historia, ni de crónicas, sino que está totalmente dirigida a la salvación integral de la persona. El innegable fundamento histórico de los libros contenidos en el texto sagrado no debe hacernos olvidar esta finalidad primordial: nuestra salvación. Todo está dirigido a esta finalidad inscrita en la naturaleza misma de la Biblia, que está compuesta como historia de salvación en la que Dios habla y actúa para ir al encuentro de todos los hombres y salvarlos del mal y de la muerte.

Para alcanzar esa finalidad salvífica, la Sagrada Escritura bajo la acción del Espíritu Santo transforma en Palabra de Dios la palabra de los hombres escrita de manera humana (cf. Const. dogm. *Dei Verbum*, 12). El papel del Espíritu Santo en la Sagrada Escritura es fundamental. Sin su acción, el riesgo de permanecer encerrados en el mero texto escrito estaría siempre presente, facilitando una interpretación fundamentalista, de la que es necesario alejarse para no traicionar el carácter inspirado, dinámico y espiritual que el texto sagrado posee. Como recuerda el Apóstol: «La letra mata, mientras que el Espíritu da vida» (*2 Co 3,6*). El Espíritu Santo, por tanto, transforma la Sagrada Escritura en Palabra viva de Dios, vivida y transmitida en la fe de su pueblo santo.

10. La acción del Espíritu Santo no se refiere sólo a la formación de la Sagrada Escritura, sino que actúa también en aquellos que se ponen a la escucha de la Palabra de Dios. Es importante la afirmación de los Padres conciliares, según la cual la Sagrada Escritura «se ha de leer e interpretar con el mismo Espíritu con que fue escrita» (Const. dogm. *Dei Verbum*, 12). Con Jesucristo la revelación de Dios alcanza su culminación y su plenitud; aun así, el Espíritu Santo continúa su acción. De hecho, sería reductivo limitar la acción del Espíritu Santo sólo a la naturaleza divinamente inspirada de la Sagrada Escritura y a sus distintos autores. Por tanto, es necesario tener fe en la acción del Espíritu Santo que sigue realizando una peculiar forma de inspiración cuando la Iglesia enseña la Sagrada Escritura, cuando el Magisterio la interpreta auténticamente (cf. *ibíd.*, 10) y cuando cada creyente hace de ella su propia norma espiritual. En este sentido podemos comprender las palabras de Jesús cuando, a los discípulos que le confirman haber entendido el significado de sus parábolas, les dice: «Pues bien, un escriba que se ha hecho discípulo del reino de los cielos es como un padre de familia que va sacando de su tesoro lo nuevo y lo antiguo» (*Mt 13,52*).

11. La *Dei Verbum* afirma, además, que «la Palabra de Dios, expresada en lenguas humanas, se hace semejante al lenguaje humano, como la Palabra del eterno Padre, asumiendo nuestra débil condición humana, se hizo semejante a los hombres» (n. 13). Es como decir que la Encarnación del Verbo de Dios da forma y sentido a la relación entre la Palabra de Dios y el lenguaje humano, con sus condiciones históricas y culturales. En este acontecimiento toma forma la Tradición, que también es Palabra de Dios (cf. *ibíd.*, 9). A menudo se corre el riesgo de separar la Sagrada Escritura de la Tradición, sin comprender que juntas forman la única fuente de la Revelación. El carácter escrito de la primera no le quita nada a su ser plenamente palabra viva; así como la Tradición viva de la Iglesia, que la transmite constantemente de generación en generación a lo largo de los siglos, tiene el libro sagrado como «regla suprema de la fe» (*ibíd.*, 21). Por otra parte, antes de convertirse en texto escrito, la Palabra de Dios se transmitió oralmente y se mantuvo viva por la fe de un pueblo que la reconocía como su historia y su principio de identidad en medio de muchos otros pueblos. Por consiguiente, la fe bíblica se basa en la Palabra viva, no en un libro.

12. Cuando la Sagrada Escritura se lee con el mismo Espíritu que fue escrita, permanece siempre nueva. El Antiguo Testamento no es nunca viejo en cuanto que es parte del Nuevo, porque todo es transformado por el único Espíritu que lo inspira. Todo el texto sagrado tiene una función profética: no se refiere al futuro, sino al presente de aquellos que se nutren de esta Palabra. Jesús mismo lo afirma claramente al comienzo de su ministerio: «Hoy se ha cumplido esta Escritura que acabáis de oír» (*Lc 4,21*). Quien se alimenta de la Palabra de Dios todos los días se convierte, como Jesús, en contemporáneo de las personas que encuentra; no tiene tentación de caer en nostalgias estériles por el pasado, ni en utopías desencarnadas hacia el futuro.

La Sagrada Escritura realiza su acción profética sobre todo en quien la escucha. Causa dulzura y amargura. Vienen a la mente las palabras del profeta Ezequiel cuando, invitado por el Señor a comerse el libro, manifiesta: «Me supo en la boca dulce como la miel» (3,3). También el evangelista Juan en la isla de Patmos evoca la misma experiencia de Ezequiel de comer el libro, pero agrega algo más específico: «En mi boca sabía dulce como la miel, pero, cuando lo comí, mi vientre se llenó de amargor» (*Ap 10,10*).

La dulzura de la Palabra de Dios nos impulsa a compartirla con quienes encontramos en nuestra vida para manifestar la certeza de la esperanza que contiene (cf. *1 P 3,15-16*). Por su parte, la amargura se percibe fre-

cuentemente cuando comprobamos cuán difícil es para nosotros vivirla de manera coherente, o cuando experimentamos su rechazo porque no se considera válida para dar sentido a la vida. Por tanto, es necesario no acostumbrarse nunca a la Palabra de Dios, sino nutrirse de ella para descubrir y vivir en profundidad nuestra relación con Dios y con nuestros hermanos.

13. Otra interpelación que procede de la Sagrada Escritura se refiere a la caridad. La Palabra de Dios nos señala constantemente el amor misericordioso del Padre que pide a sus hijos que vivan en la caridad. La vida de Jesús es la expresión plena y perfecta de este amor divino que no se queda con nada para sí mismo, sino que se ofrece a todos incondicionalmente. En la parábola del pobre Lázaro encontramos una indicación valiosa. Cuando Lázaro y el rico mueren, este último, al ver al pobre en el seno de Abrahán, pide ser enviado a sus hermanos para aconsejarles que vivan el amor al prójimo, para evitar que ellos también sufran sus propios tormentos. La respuesta de Abrahán es aguda: «Tienen a Moisés y a los profetas: que los escuchen» (Lc 16,29). Escuchar la Sagrada Escritura para practicar la misericordia: este es un gran desafío para nuestras vidas. La Palabra de Dios es capaz de abrir nuestros ojos para permitirnos salir del individualismo que conduce a la asfixia y la esterilidad, a la vez que nos manifiesta el camino del compartir y de la solidaridad.

14. Uno de los episodios más significativos de la relación entre Jesús y los discípulos es el relato de la Transfiguración. Jesús sube a la montaña para rezar con Pedro, Santiago y Juan. Los evangelistas recuerdan que, mientras el rostro y la ropa de Jesús resplandecían, dos hombres conversaban con Él: Moisés y Elías, que encarnan la Ley y los Profetas, es decir, la Sagrada Escritura. La reacción de Pedro ante esa visión está llena de un asombro gozoso: «Maestro, ¡qué bueno es que estemos aquí! Haremos tres tiendas: una para ti, otra para Moisés y otra para Elías» (Lc 9,33). En aquel momento una nube los cubrió con su sombra y los discípulos se llenaron de temor.

La Transfiguración hace referencia a la fiesta de las Tiendas, cuando Esdras y Nehemías leían el texto sagrado al pueblo, después de su regreso del exilio. Al mismo tiempo, anticipa la gloria de Jesús en preparación para el escándalo de la pasión, gloria divina que es aludida por la nube que envuelve a los discípulos, símbolo de la presencia del Señor. Esta Transfiguración es similar a la de la Sagrada Escritura, que se trasciende a sí misma cuando alimenta la vida de los creyentes. Como recuerda la *Verbum Domini*: «Para restablecer la articulación entre los diferentes

sentidos escriturísticos es decisivo comprender *el paso de la letra al espíritu*. No se trata de un paso automático y espontáneo; se necesita más bien trascender la letra» (n. 38).

15. En el camino de escucha de la Palabra de Dios, nos acompaña la Madre del Señor, reconocida como bienaventurada porque creyó en el cumplimiento de lo que el Señor le había dicho (cf. *Lc 1,45*). La bienaventuranza de María precede a todas las bienaventuranzas pronunciadas por Jesús para los pobres, los afligidos, los mansos, los pacificadores y los perseguidos, porque es la condición necesaria para cualquier otra bienaventuranza. Ningún pobre es bienaventurado porque es pobre; lo será si, como María, cree en el cumplimiento de la Palabra de Dios. Lo recuerda un gran discípulo y maestro de la Sagrada Escritura, san Agustín: «Entre la multitud ciertas personas dijeron admiradas: “Feliz el vientre que te llevó”; y Él: “Más bien, felices quienes oyen y custodian la Palabra de Dios”. Esto equivale a decir: también mi madre, a quien habéis calificado de feliz, es feliz precisamente porque custodia la Palabra de Dios; no porque en ella la Palabra se hizo carne y habitó entre nosotros, sino porque custodia la Palabra misma de Dios mediante la que ha sido hecha y que en ella se hizo carne» (*Tratados sobre el evangelio de Juan*, 10,3).

Que el domingo dedicado a la Palabra haga crecer en el pueblo de Dios la familiaridad religiosa y asidua con la Sagrada Escritura, como el autor sagrado lo enseñaba ya en tiempos antiguos: esta Palabra «está muy cerca de ti: en tu corazón y en tu boca, para que la cumplas» (*Dt 30,14*).

Dado en Roma, en San Juan de Letrán, el 30 de septiembre de 2019.

Memoria litúrgica de San Jerónimo en el inicio del 1600 aniversario de la muerte.

Francisco

MENSAJE DEL SANTO PADRE FRANCISCO PARA LA JORNADA MUNDIAL DE LAS MISIONES 2019

Bautizados y enviados: la Iglesia de Cristo en misión en el mundo

Queridos hermanos y hermanas:

He pedido a toda la Iglesia que durante el mes de octubre de 2019 se viva un tiempo misionero extraordinario, para conmemorar el centenario de la promulgación de la Carta apostólica *Maximum illud* del Papa Benedicto XV (30 noviembre 1919). La visión profética de su propuesta apostólica me ha confirmado que hoy sigue siendo importante renovar el compromiso misionero de la Iglesia, impulsar evangélicamente su misión de anunciar y llevar al mundo la salvación de Jesucristo, muerto y resucitado.

El título del presente mensaje es igual al tema del Octubre misionero: *Bautizados y enviados: la Iglesia de Cristo en misión en el mundo*. La celebración de este mes nos ayudará en primer lugar a volver a encontrar el sentido misionero de nuestra adhesión de fe a Jesucristo, fe que hemos recibido gratuitamente como un don en el bautismo. Nuestra pertenencia filial a Dios no es un acto individual sino eclesial: la comunión con Dios, Padre, Hijo y Espíritu Santo, es fuente de una vida nueva junto a tantos otros hermanos y hermanas. Y esta vida divina no es un producto para vender —nosotros no hacemos proselitismo— sino una riqueza para dar, para comunicar, para anunciar; este es el sentido de la misión. Gratuitamente hemos recibido este don y gratuitamente lo compartimos (cf. *Mt 10,8*), sin excluir a nadie. Dios quiere que todos los hombres se salven y lleguen al conocimiento de la verdad, y a la experiencia de su misericordia, por medio de la Iglesia, sacramento universal de salvación (cf. *1 Tm 2,4; 3,15; Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. Lumen gentium, 48*).

La Iglesia está en misión en el mundo: la fe en Jesucristo nos da la dimensión justa de todas las cosas haciéndonos ver el mundo con los ojos y el corazón de Dios; la esperanza nos abre a los horizontes eternos de la vida divina de la que participamos verdaderamente; la caridad, que preguntamos en los sacramentos y en el amor fraterno, nos conduce hasta los confines de la tierra (cf. *Mi 5,3; Mt 28,19; Hch 1,8; Rm 10,18*). Una Iglesia en salida hasta los últimos confines exige una conversión misionera constante y permanente. Cuántos santos, cuántas mujeres y hombres de fe nos dan testimonio, nos muestran que es posible y realizable esta apertura ilimitada, esta salida misericordiosa, como impulso urgente del amor

y como fruto de su intrínseca lógica de don, de sacrificio y de gratuidad (cf. *2 Co 5,14-21*). Porque ha de ser hombre de Dios quien a Dios tiene que predicar (cf. Carta apost. *Maximum illud*).

Es un mandato que nos toca de cerca: yo soy siempre una misión; tú eres siempre una misión; todo bautizado y bautizada es una misión. Quien ama se pone en movimiento, sale de sí mismo, es atraído y atrae, se da al otro y teje relaciones que generan vida. Para el amor de Dios nadie es inútil e insignificante. Cada uno de nosotros es una misión en el mundo porque es fruto del amor de Dios. Aun cuando mi padre y mi madre hubieran traicionado el amor con la mentira, el odio y la infidelidad, Dios nunca renuncia al don de la vida, sino que destina a todos sus hijos, desde siempre, a su vida divina y eterna (cf. *Ef 1,3-6*).

Esta vida se nos comunica en el bautismo, que nos da la fe en Jesucristo vencedor del pecado y de la muerte, nos regenera a imagen y semejanza de Dios y nos introduce en el cuerpo de Cristo que es la Iglesia. En este sentido, el bautismo es realmente necesario para la salvación porque nos garantiza que somos hijos e hijas en la casa del Padre, siempre y en todas partes, nunca huérfanos, extranjeros o esclavos. Lo que en el cristiano es realidad sacramental —cuyo cumplimiento es la eucaristía—, permanece como vocación y destino para todo hombre y mujer que espera la conversión y la salvación. De hecho, el bautismo es cumplimiento de la promesa del don divino que hace al ser humano hijo en el Hijo. Somos hijos de nuestros padres naturales, pero en el bautismo se nos da la paternidad originaria y la maternidad verdadera: no puede tener a Dios como padre quien no tiene a la Iglesia como madre (cf. San Cipriano, *La unidad de la Iglesia católica*, 4).

Así, nuestra misión radica en la paternidad de Dios y en la maternidad de la Iglesia, porque el envío manifestado por Jesús en el mandato pascual es inherente al bautismo: como el Padre me ha enviado así también os envío yo, llenos del Espíritu Santo para la reconciliación del mundo (cf. *Jn 20,19-23; Mt 28,16-20*). Este envío compete al cristiano, para que a nadie le falte el anuncio de su vocación a hijo adoptivo, la certeza de su dignidad personal y del valor intrínseco de toda vida humana desde su concepción hasta la muerte natural. El secularismo creciente, cuando se hace rechazo positivo y cultural de la activa paternidad de Dios en nuestra historia, impide toda auténtica fraternidad universal, que se expresa en el respeto recíproco de la vida de cada uno. Sin el Dios de Jesucristo, toda diferencia se reduce a una amenaza infernal haciendo imposible cualquier acogida fraterna y la unidad fecunda del género humano.

El destino universal de la salvación ofrecida por Dios en Jesucristo condujo a Benedicto XV a exigir la superación de toda clausura nacionalista y etnocéntrica, de toda mezcla del anuncio del Evangelio con las potencias coloniales, con sus intereses económicos y militares. En su Carta apostólica *Maximum illud*, el Papa recordaba que la universalidad divina de la misión de la Iglesia exige la salida de una pertenencia exclusiva a la propia patria y a la propia etnia. La apertura de la cultura y de la comunidad a la novedad salvífica de Jesucristo requiere la superación de toda introversión étnica y eclesial impropia. También hoy la Iglesia sigue necesitando hombres y mujeres que, en virtud de su bautismo, respondan generosamente a la llamada a salir de su propia casa, su propia familia, su propia patria, su propia lengua, su propia Iglesia local. Ellos son enviados a las gentes en el mundo que aún no está transfigurado por los sacramentos de Jesucristo y de su santa Iglesia. Anunciando la Palabra de Dios, testimoniando el Evangelio y celebrando la vida del Espíritu llaman a la conversión, bautizan y ofrecen la salvación cristiana en el respeto de la libertad personal de cada uno, en diálogo con las culturas y las religiones de los pueblos donde son enviados. La *missio ad gentes*, siempre necesaria en la Iglesia, contribuye así de manera fundamental al proceso de conversión permanente de todos los cristianos. La fe en la pascua de Jesús, el envío eclesial bautismal, la salida geográfica y cultural de sí y del propio hogar, la necesidad de salvación del pecado y la liberación del mal personal y social exigen que la misión llegue hasta los últimos rincones de la tierra.

La coincidencia providencial con la celebración del Sínodo especial de los obispos para la región Panamazónica me lleva a destacar que la misión confiada por Jesús, con el don de su espíritu, sigue siendo actual y necesaria también para los habitantes de esas tierras. Un Pentecostés renovado abre las puertas de la Iglesia para que ninguna cultura permanezca cerrada en sí misma y ningún pueblo se quede aislado, sino que se abran a la comunión universal de la fe. Que nadie se quede encerrado en el propio yo, en la autorreferencialidad de la propia pertenencia étnica y religiosa. La pascua de Jesús rompe los estrechos límites de mundos, religiones y culturas, llamándolos a crecer en el respeto por la dignidad del hombre y de la mujer, hacia una conversión cada vez más plena a la verdad del Señor resucitado que nos da a todos la vida verdadera.

A este respecto, me vienen a la mente las palabras del papa Benedicto XVI al comienzo del encuentro de obispos latinoamericanos en Aparecida, Brasil, en el año 2007, palabras que deseo aquí recordar y hacer mías: «¿Qué ha significado la aceptación de la fe cristiana para los pueblos de América Latina y del Caribe? Para ellos ha significado conocer y acoger a

Cristo, el Dios desconocido que sus antepasados, sin saberlo, buscaban en sus ricas tradiciones religiosas. Cristo era el Salvador que anhelaban silenciosamente. Ha significado también haber recibido, con las aguas del bautismo, la vida divina que los hizo hijos de Dios por adopción; haber recibido, además, el Espíritu Santo que ha venido a fecundar sus culturas, purificándolas y desarrollando los numerosos gérmenes y semillas que el Verbo encarnado había puesto en ellas, orientándolas así por los caminos del Evangelio. [...] El Verbo de Dios, haciéndose carne en Jesucristo, se hizo también historia y cultura. La utopía de volver a dar vida a las religiones precolombinas, separándolas de Cristo y de la Iglesia universal, no sería un progreso, sino un retroceso. En realidad sería una involución hacia un momento histórico anclado en el pasado» (*Discurso en la Sesión inaugural*, 13 mayo 2007).

Confiemos a María, nuestra Madre, la misión de la Iglesia. La Virgen, unida a su Hijo desde la encarnación, se puso en movimiento, participó totalmente en la misión de Jesús, misión que a los pies de la cruz se convirtió también en su propia misión: colaborar como Madre de la Iglesia que en el Espíritu y en la fe engendra nuevos hijos e hijas de Dios.

Quisiera concluir con unas breves palabras sobre las Obras Misionales Pontificias, ya propuestas como instrumento misionero en la *Maximum illud*. Las OMP manifiestan su servicio a la universalidad eclesial en la forma de una red global que apoya al Papa en su compromiso misionero mediante la oración, alma de la misión, y la caridad de los cristianos dispersos por el mundo entero. Sus donativos ayudan al Papa en la evangelización de las Iglesias particulares (Obra de la Propagación de la Fe), en la formación del clero local (Obra de San Pedro Apóstol), en la educación de una conciencia misionera de los niños de todo el mundo (Obra de la Infancia Misionera) y en la formación misionera de la fe de los cristianos (Pontificia Unión Misional). Renovando mi apoyo a dichas obras, deseo que el Mes Misionero Extraordinario de Octubre 2019 contribuya a la renovación de su servicio a mi ministerio misionero.

A los misioneros, a las misioneras y a todos los que en virtud del propio bautismo participan de algún modo en la misión de la Iglesia, les envío de corazón mi bendición.

Francisco

Conferència
Episcopal
Tarraconense

Conferència Episcopal Tarraconense

Comunicat de la reunió n. 232 de la CET

Els dies 2 i 3 d'octubre de 2019 ha tingut lloc la reunió n. 232 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona. La reunió ha estat presidida per **Mons. Joan Planellas Barnosell**, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, i hi han assistit tots els seus membres.

Al matí del dia 2, els bisbes han participat en la inauguració del curs 2019-2020 de l'Ateneu Universitari Sant Pacià (AUSP) que ha presidit el Gran Cancellier, **cardenal Joan Josep Omella**. La lliçó inaugural d'enguany ha anat a càrrec del professor de la Facultat Antoni Gaudí, **Dr. Albert Viciano**, amb el títol «El debat teològic en la crisi iconoclasta dels segles VIII i IX a l'Imperi Bizantí».

El bisbe **Antoni Vadell**, president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) acompanyat de **Mn. Joan Àguila** i **Mn. Albert Para**, director i ecònom del SIC, respectivament, han presentat als bisbes el treball que s'està fent en aquests moments de cara a revitalitzar la catequesi d'infants i joves a les nostres diòcesis.

Han informat també de la propera realització de les XII Jornades de Formació per a Catequistes que se celebraran a Vic els propers 15, 16 i 17 de novembre de 2019 i que tindran com a lema «La Catequesi al cor de la comunitat».

Els bisbes han rebut la visita del **P. Enric Puig**, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC), que ha presentat un ampli informe de la situació de l'ensenyament a casa nostra en aquest moment, així com també els reptes que està vivint l'escola cristiana. Ha informat

així mateix de les actuacions que es preveuen des de la FECC per al curs que acaba de començar.

Mn. Pepe Rodado, director del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya i la **Sra. Maria Martínez**, presidenta de l'Acció Catòlica Obrera (ACO) han presentat als bisbes les prioritats del Curs 2019-20 en l'àmbit de la pastoral obrera, com ara l'aprofundiment sobre el tema del Treball Decent. Precisament, el proper 7 d'octubre, se celebra la Jornada Mundial pel Treball Decent i les entitats de l'Església o d'inspiració cristiana s'hi afegeixen per denunciar la situació dramàtica a què es veuen abocades moltes persones que estan en risc de perdre el seu lloc de treball habitual.

També s'ha tingut en consideració la celebració del 25è aniversari de la publicació del document de la CEE, «La pastoral obrera de tota l'Església», que va marcar una data històrica plena d'esperança per a l'evangelització del món obrer.

El proper gener s'escau el 25è aniversari de l'inici del Concili Provincial Tarraconense del 1995. Durant tot aquest proper any es portaran a terme diverses iniciatives per commemorar la «joiosa experiència eclesial» que va significar el Concili Provincial. Estan previstos diversos actes a les diòcesis, un acte acadèmic a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, la reedició comentada dels **Documents i Resolucions** i la celebració eucarística a la Catedral de Tarragona la vigília de la Pentecosta.

Els bisbes han tractat també diverses qüestions relatives al Mes Missioner Extraordinari que acaba d'iniciar-se a tot el món, a la pastoral de les exèquies, i a la presència de l'Església en els mitjans de comunicació.

Càritas Catalunya presenta la memòria 2018 de les Càritas Diocesanes amb seu a Catalunya

Càritas Catalunya, 9 d'octubre de 2019. Avui al matí, a la seu de Càritas Catalunya ha tingut lloc la presentació en roda de premsa de la *Memòria 2018 de les Càritas Diocesanes amb seu a Catalunya*.

A l'acte han intervingut el cardenal arquebisbe Joan Josep Omella, responsable de la pastoral social de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), i bisbe delegat de la CET a Càritas Catalunya; Francesc Roig, president de Càritas Catalunya; Anna Roig, representant de la Comissió de Comunicació de Càritas Catalunya; i Conxa Marquès, representant de la Comissió d'Acció Social de Càritas Catalunya.

Francesc Roig, president de Càritas Catalunya, ha posat de manifest que, tot i la recuperació econòmica dels darrers anys, són nombrosos els indicadors i els informes que reflecteixen que la nostra societat està patint una fractura de la cohesió social. La recuperació incrementa, també, les desigualtats entre les persones més riques i les més pobres. A més a més, costa que millori la situació econòmica i social de moltes famílies, sobretot per a aquelles que es troben en situació de vulnerabilitat extrema.

En la seva intervenció ha explicat que el 2018 s'han beneficiat de l'acció de les Càritas de Catalunya 69.161 llars, on vivien 220.631 persones, cosa que representa una disminució del 31 % respecte al 2017.

Per a ajudar les persones més necessitades vam comptar, l'any 2018, amb 12.778 persones: 12.215 voluntàries, i 557 contractades, 16.616 col·laboradors (socis i donants), i una inversió de 43,11 milions d'euros, dels quals el 79,89%, 34,44 milions d'euros, s'han destinat a l'Acció Social. Dels Àngels, 18, entresòl – 08001 Barcelona Tel. 934 126 864 – caritascatalunya@tarraconense.cat – www.caritascatalunya.cat

Per al president de Càritas Catalunya, “el repte que tenim al davant com a país és immens: la pobresa es cronifica i les desigualtats creixen, una situació que ha esdevingut estructural i afecta tothom d'una manera o altra”. Per a Francesc Roig, “aquesta situació afecta de manera dramàtica la dignitat de les persones que no poden desenvolupar el seu projecte

vital amb autonomia, perquè sovint no poden exercir tots els seus drets de ciutadania”.

D'altra banda, Francesc Roig ha incidit en què “les prestacions bàsiques que conformen el sistema de protecció social a Catalunya són insuficients en quantia i durada, i ens urgeix un desplegament de la Renda Garantida de Ciutadania que arribi a totes les persones que la necessiten i que sigui compatible amb altres ajudes”.

Finalment, el president de Càritas Catalunya ha comentat que “vivim en una societat desvinculada, en la qual cada vegada és més difícil fer-nos càrrec de les persones que es queden enrere, i per això necessitem revincular-nos, treballar intensament per l'objectiu primordial: la consolidació d'una comunitat plenament integrada i socialment consolidada”.

El perfil de les persones beneficiàries

Posteriorment, Conxa Marquès, representant de la Comissió d'Acció Social de Càritas Catalunya ha exposat el perfil de les 220.631 persones beneficiàries:

Les persones beneficiàries són aquelles vinculades a les persones ateses, generalment corresponen a les del nucli familiar.

– Segons el tipus de convivència, continuen essent majoritàries les famílies amb fills, que representen el 49% de les persones ateses, i on hi ha un 16% de llars monoparentals, per l'elevada vulnerabilitat d'aquest col·lectiu. Es destaca l'augment de persones soles, el 33% del total (més de deu punts percentuals que l'any anterior).

– Segons la tinença de l'habitatge de les persones ateses, cal destacar que les formes d'habitatge que no considerem digne augmenten. És a dir, s'incrementa la proporció de persones ateses que viuen de relloguer i ara ja són el 21% del total (deu punts per sobre la proporció de l'any anterior). Augmenta també la proporció de persones sense habitatge (fins al 7%), les que estan acollides en cases de familiars o d'amics (11%), les que estan acollides en entitats socials (6%) i es manté la proporció de persones que viuen en habitatges ocupats (5%). En total, la meitat de les persones ateses es troba en un habitatge que no considerem digne.

– Les franges d'edat de les persones ateses, es mantenen pràcticament similars respecte als anys anteriors, on la meitat de les persones ateses

són adultes, una quarta part són menors i dins de l'altra quarta part la majoria són joves (19%); la resta són persones de 65 o més anys (el 6%).

– Segons la zona de naixement, es destaca l'augment de pes de les persones ateses provinents d'Amèrica del Sud i Amèrica central, fins a representar el 30% del total, cosa que reflecteix l'increment de les persones que han de fugir dels seus països d'origen per situacions de violència (com en els casos de les persones que provenen d'Hondures, El Salvador, Veneçuela, etc.). En canvi, disminueix el nombre de persones provinents de l'Àfrica, fins a representar el 27%, i d'Espanya (fins al 34%).

– L'augment de persones provinents d'altres països es relaciona amb l'increment de deu punts percentuals del pes de les persones en situació administrativa irregular, fins a representar el 29% del total.

Tanmateix, el grup més nombrós continua sent el de persones de nacionalitat espanyola (36%, 2 punts més), seguit de les persones estrangeres en situació regular (34%).

– Finalment, segons la situació laboral, el 66% de les persones ateses es troba a l'atur, tot reflectint l'estreta relació entre les situacions d'atur i l'exclusió social. El 14% de les persones ateses tenen una feina, que sempre és precària i no els permet cobrir les seves necessitats bàsiques.

Càritas constata que es consolida l'exclusió social severa i la precarietat a Catalunya

Al seu torn, Anna Roig, representant de la Comissió de Comunicació de Càritas Catalunya ha explicat que situació de les persones ateses per les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya la podem sintetitzar en dues grans qüestions: la consolidació de l'exclusió social severa i de la precarietat i el model de societat d'avui i els riscos que hem d'afrontar.

Tot recordant les dades de *l'Informe sobre Exclusió i desenvolupament social a Catalunya 2018*, presentat per Càritas Catalunya el juliol, ha incidit en què avui l'exclusió social afecta 1,5 milions de persones a Catalunya, amb el risc que la seva situació s'acabi cronificant i amb el gran procés d'acumulació de dificultats que pateixen. Dificultats que es relacionen, principalment amb la precarització del treball, l'exclusió residencial, la salut i l'aïllament social.

Finalment, el cardenal Joan Josep Omella ha tancat l'acte agraint la presència a tots els professionals dels mitjans de comunicació que han assistit a la roda de premsa, i ha posat de manifest que “aquesta memòria és clau per saber exactament on som com a societat i ens ajuda a prendre consciència de la crua realitat que a molts dels nostres germans i germanes els ha tocat viure.”

Per al cardenal Omella, “com a Església, hem de promoure una onada d'esperança, una onada que creixi i sumi la labor de moltes institucions i entitats amb les quals compartim l'objectiu comú de construir una societat més cohesionada, justa, lliure i fraterna. Canviar el nostre entorn amb petits gestos que aportin una gran càrrega d'amor i de misericòrdia és a les nostres mans.

Sumari

ESGLÉSIA DIOCESANA

Bisbe diocesà

Decrets	5
Comunicacions diocesanes	6
Homilia	7
Aneu mar endins	11
Activitats del Sr. Bisbe	25

Secretaria General i Cancelleria

Ordenacions	29
Nomenaments	29

Vida diocesana

Crònica del Consell Pastoral Diocesà	32
Crònica diocesana	36
Delegacions	39

SANTA SEU

Sant Pare

Carta apostòlica <i>Aperuit illis</i>	45

CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

Comunicat de la Reunió de Bisbes	61
Comunitat de Càritas Catalunya	63

Subscripció anual: 35 €

Exemplar solt: 8 €

*El preu de la subscripció comprèn només l'edició del
«Butlletí del Bisbat de Terrassa» de l'any en curs*

